

Vergide Gündem

Tax Agenda

Eylül / September 2020

e-İrsaliyenenin ardından

Cem Onat

Vergi denetimlerinde temel e-Defter ve e-Fatura sorunları

Cem Onat

Serbest (döviz) fonlardaki 14 senelik stopaj uygulamasında değişikliği gidiliyor!

Merih Tümkiye

English translation

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Çalışma Hayatında Gündem

Dr. Hakkı Demirci

Dünyadan Vergi Haberleri

Elif Karaca

Sirküler indeks

Vergi takvimi

Pratik bilgiler

Practical information

Building a better
working world

e-İrsaliyenenin ardından

Bilindiği gibi Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) e-İrsaliye uygulamasına zorunlu geçiş tarihini erteledi ve kapsama giren firmalar için e-İrsaliye kullanma zorunluluğu başlamış oldu. Kovid-19 sürecinde piyasalarda yaşanan durgunluk, projeyi yapacak çalışanların iş yerine gelememesi gibi sebeplerle bir erteleme beklentisi vardı. Ancak, muhtemelen yine Kovid-19 sebebiyle GİB e-İrsaliyeye zorunlu geçiş tarihini erteledi. Zira Kovid-19 sürecinde yaşadıklarımız dijitalleşmenin önemini bir kere daha ortaya koydu. Elbette ki sevki irsaliyesini gerekli kılan şey fiziki mal hareketidir ve bu sebepten sevki irsaliyesi süreçlerinde kısa vadede tamamen dijital bir ortamdan bahsedemeyebiliriz. Ancak resmî evrak akışı ve yapılacak denetimlerin büyük bir kısmının dijital ortama taşınmasının altyapısının tamamlanmış olduğunu söyleyebiliriz.

Zorunlu e-İrsaliye kullanımı kapsamına giren firmalar projelerini tamamlamadıkları halde, kendilerine tanınan 1 aylık geçiş süresinde tamamlayabilmek umuduyla 1 Temmuz'da başvurularını yaptılar. Bu yazının yayımlandığı tarihte bile birçok firma olması gereken tam otomasyonu sağlayamadı. Bazı sevkiyat süreçleri için iptidai yöntemlerle ilerlemek durumunda kaldı.

Projeye taslak kılavuzlara göre çok önce başlayanlar en avantajlı durumdaydı. Ancak, o firmalarda da kılavuzlarda değişen maddeler ile ilgili bilgi eksikliklerinden dolayı sıkıntılar yaşandı.

e-İrsaliyeye en hazırlıklı olması gereken sektörler Electronic Data Interchange (EDI) - Elektronik Veri Değişimi kullanan, yoğun sipariş ve sevkiyat veri trafiği olan sektörlerdir (otomotiv, perakende vs.). Bu sektörlerde ana firma, tedarikçi ve lojistik firmaları arasında zaten var olan bir EDI entegrasyonu vardı. Bu tür projelerde EDI dosyasının/ mesajının içeriği ana firma tarafından belirlenir ve hangi sahaya hangi bilginin yazılacağı bellidir. Tedarikçilerin çalıştıkları ana firmaların taleplerine göre farklı EDI dosyaları hazırladıkları olmuştur. Ancak ana firma bazında da olsa içerik nettir. E-İrsaliyede de GİB'in kılavuz yayımlaması ile e-İrsaliye dosyasında olması gereken birçok etiketin kullanım şekli ve farklı senaryolar netleştirilmiştir. Ancak bu kılavuzlar sektörel olarak ihtiyaçlara göre farklılık gösteren birçok soruna tam yanıt olamamıştır. Ayrıca e-İrsaliye için gerekli olan bazı önemli bilgiler mevcut sistemlerde tutulmuyordu.

e-İrsaliye projeleri bir süre daha sıcak devam edecek gibi duruyor. Birçok firma projeyi "tamam, kapattık" diyemeyebilir. Sonradan fark edilen hatalar ya da yanlış anlamalardan dolayı e-İrsaliye dosyasının içeriği düzeltilmek durumunda kalınabilir. Ayrıca ileriki dönemlerde aynı e-Faturada olduğu gibi e-İrsaliye için de yeni düzenlemeler gelebilir.

e-İrsaliye projelerinde bize gelen soru/sorunlardan bazılarını aşağıda bulabilirsiniz. Bu sorunların bir kısmının yanıtı var, bir kısmının da çözümleri başka değişkenlere bağlı, tek bir çözümü yok. Sorunların çözümlerini her firmanın kendi süreçlerine özgü olarak ele almak ve yanıtlamak gerektiği için, bu yazıda sorunların çözümlerine ilişkin genel yanıtlar hazırlanmamıştır. Proje esnasında sorun yaratmış ya da yaratabilecek muhtemel konular vurgulanmıştır.

► Teslimatın yapılacağı adres için hangi adres etiketleri kullanılmalı?

e-İrsaliye içerisinde amaca göre teslimat için kullanılacak birden fazla adres etiketi var (Örneğin: DeliveryCustomerParty altında, PhysicalLocation altında, Delivery altında.). Çok karmaşık sevkiyat süreçlerine sahip firmalarda hangi etiketin ne zaman

kullanılması gerektiğinin netleştirilmesi ya çok zor oldu ya da bu farklı adres bilgileri kâğıt irsaliye ile sevkiyat yapılan dönemlerde kullanılan yazılımlarda detaylıca tasnif edilmiş şekilde mevcut olmadığı için, bu bilgilerin e-İrsaliye belgelerine aktarılması mümkün olmadı.

► İhracatta e-İrsaliye olmalı mı? Nasıl e-İrsaliye düzenlenmeli?

Aslında ihracat için yapılan sevkiyatlarda e-İrsaliyenin kullanılması kılavuzlarda açıklanmıştı. Ancak daha önce bu sevkiyatlarını fatura ile yapan firmalar ikilemde kaldılar. Firmanın deposundan çıkan ürünlerin farklı ihracat sevkiyat yöntemlerinden dolayı gümrük alanına gitmeden önce firmanın kontrolünde olmayan alanlarda bekletilmesi ve bu beklemelelerin bazen haftalar sürmesi gibi durumlarda e-İrsaliyenin nasıl düzenleneceği gibi konular; düzenlenecek e-İrsaliye, e-Faturada olduğu gibi gümrüğe mi yoksa yurt dışındaki müşteriye mi düzenlenmeli sorusu karışıklık yarattı. Zira uluslararası taşımacılıkta kullanılan, mal ile birlikte hareket etmesi gereken başka resmî evraklar vardı. e-İrsaliyenin çıktısı bunlardan birisi miydi? Düzenlenen e-İrsaliyenin çıktısı alıcısına ulaştığında ekstra karışıklıklara sebep olabilir miydi? Zira e-İrsaliye Türkçe düzenleniyordu ve bu karışıklığı önlemek için e-İrsaliye çıktısında İngilizceye de yer verilmeli miydi? 16 Temmuz'da yayımlanan uygulama kılavuzunda e-İrsaliyenin kime düzenleneceği konusu netleştirildi ama hala net olmayan konular olabilir.

► e-İrsaliyeye dahil olmayan kullanıcılara düzenlenen e-İrsaliyede vergi numarasına ne yazılmalı?

Yurt dışında firmalara yapılan sevkiyatlarda ya da e-İrsaliyeye dahil olmayan kullanıcılara düzenlenen e-İrsaliyede teslimat yapılacak firmanın vergi numarasına ne yazılacağı sorulan sorular arasındaydı. Bazıları teslimat yapılacak firmanın gerçek vergi numarasını, bazıları Gelir İdaresi Başkanlığı e-İrsaliye Sanal Alıcısının vergi numarasını, bazıları ihracat için vergi numarası olarak "222222222"yi kullandı. Gelir İdaresi Başkanlığı e-İrsaliye Sanal Alıcısının vergi numarasını düzenleyen firma mı e-İrsaliye içerisine yazmalıydı, yoksa entegratör sanal alıcıya otomatik olarak mı göndermeliydi? 16 Temmuz'da yayımlanan güncel uygulama kılavuzunda bu konuya netlik getirildi.

► Teslimat yapılacak adresteki firmanın vergi numarasını nereden bileceğiz?

Özellikle teknoloji ile ilgili sektörler olmak üzere birçok sektörde ana satıcı firma satış kanalı üzerinden yapılan satışlarda ürünü satın alan nihai müşterinin kim olduğunu biliyor ama bu firmalara fatura düzenlemediği için vergi numarasını ya da kimlik numarasını bilmiyor. Nihai müşterilere yaptıkları gerek satış gerekse servis amaçlı yapılan sevkiyatlar için düzenlenen e-İrsaliyeler bu tür firmalarda ciddi sıkıntılar yarattı.

► e-İrsaliyedeki "Party"ler yetmedi. Nereye yazalım?

e-İrsaliye uygulama kılavuzundaki en karmaşık senaryolardan birisi zincir teslimattı. Malı sevk eden, teslim alan, asıl satan, asıl satın alan tüm taraflar bu senaryoda belirtilmişti. Yine uygulama kılavuzunda bahsedilen başka bir senaryo da lojistik merkezleri vasıtası ile yapılan sevkiyatlara ait senaryo idi. Zincir teslimatın lojistik firması vasıtasıyla yapılması durumundaki en karmaşık senaryo için ise taraf (party) olarak tanımlanan

etiketlerde lojistik firmasına ya da malı sevk eden firma bilgilerine yer verilecek bir etiket kalmadı. Bu yüzden alternatif çözümler uygulanmaya çalışıldı.

► Malın sevkiyatını farklı bir firma yapıyorsa e-İrsaliyeyi kim düzenlemeli?

Matbu irsaliye döneminde sevkiyatı lojistik firmasının ya da bayi kanalı olan organizasyonlarda ana firma adına bayinin yapması durumunda, ana firma belirli sözleşme ve protokoller ile matbu irsaliyelerini sevkiyatı yapacak olan firmaya veriyor, sevkiyatı yapacak olan firma da bu matbu irsaliyeleri kullanarak ana firma adına sevkiyatı gerçekleştiriyordu. Aslında önceden de var olan ama birçok firma tarafından e-İrsaliyede farkına varılan başka bir yöntem daha vardı. O da sevkiyatı yapan lojistik firmasının ya da bayinin bazı şekil şartlarını sağlamak kaydıyla kendi irsaliyesi ile sevkiyatı yapabiliyor olmasıydı. Malı satan esas firma da düzenleyeceği faturada bu irsaliyeyi konu edebilirdi. Taraflar bu imkânı kimin ne sorumluluğu olduğunu netleştiremediği için kullanamadı.

► Kantara kadar e-İrsaliyenin miktarına ne yazılacak?

Birçok firma, işletmeleri içerisinde kantar olmadığı için dökme ya da hurda satışlarında buldukları organize sanayi bölgesindeki ya da en yakındaki kantarda ürünlerini tarttırıyor. Kantara kadar olan sevkiyat için düzenlenecek e-İrsaliyede kantara ne yazılması gerektiği netleşmemişti. 16 Temmuz'da yayımlanan güncel uygulama kılavuzunda; dökme ürün ya da hurda satışlarının sevki sırasında miktar belli değil ise tahmini bir miktar yazılacağı, teslimat sırasında netleşen miktarın teslim/tesellüm evrakları ile kayıt altına alınması gerektiği ve düzenlenecek faturada bu miktarın kullanılması gerektiği belirtildi. e-İrsaliyedeki miktar ile stok takip yazılımlarındaki miktarın farklı olması, yine e-İrsaliyedeki miktar ile e-Faturadaki miktarın farklı olması firmalarda tedirginlik yarattı ve bu çözüme ikna olmakta zorlandılar.

► "Adet" ölçü birimi için hangi standart birim kullanılmalı?

e-İrsaliyede miktar için kullanılacak ölçü birimi listeleri zaten kılavuzlarda yayınlanmıştı. Hatta uluslararası kullanılan tüm standart ölçü birimi listelerinin bulunduğu kaynakların internet adresi de belirtildi. Bazı ölçü birimlerinin hangi durumda kullanılacağı tam kararlaştırılamadı. Örneğin "adet" için "C62" kullananlar da oldu "NIU" kullananlar da. Bu detay ilk başta önemsiz gibi gözükmekle birlikte tüm tarafların ortak bir kodlamada buluşması ileride yapılacak entegrasyonlarda ya da yapılacak olan risk analizlerinde önemli olacaktır. (Bu yazının yayımlandığı sırada Vergi Usul Kanunu 509 Sıra No'lu Genel Tebliğinin değişikliğine dair yayımlanan taslak tebliğde bu tür kodlamalar için standart getirileceğinden bahsediliyor.)

► Notlar bölümünde yazılanlar hala aynı yerde mi olmalı?

Matbu irsaliye düzenlerken birçok bilgi (farklı teslim adresi, müşteri sipariş numarası vs.) ve notlar irsaliyenin alt bölümündeki notlar kısmına yazılıyordu. e-İrsaliyeye geçince de eski alışkanlıklar devam ettirildi ve birçok bilgi e-İrsaliye dosyasındaki not etiketlerine yazıldı. Halbuki bazı bilgilerin artık e-İrsaliyede ayrı yerleri vardı. Birçok firma bu bilgileri detaylı analiz edip olması gereken etiketler altına yazmayı yapmadı, yapamadı.

► **XML'deki her bilgi e-İrsaliye PDF/yazıcı çıktısında olmalı mı? Ya da hangi bilgiler PDF/yazıcı çıktısında gösterilmeli?**

Genel prensip olarak yanlış anlaşılmalara izin vermemek için XML'deki tüm bilgilerin PDF/yazıcı çıktısında (görsel tasarımında da) da olması gerekir. Ancak XML içerisinde o kadar çok bilgi var ki bazen tüm bilgilerin PDF/yazıcı çıktısında gösterilmesi mümkün olmayabiliyor. En az zorunlu olan bilgilerin gösterilmesi varsayımı ile ilerlenebilir. Ancak örneğin opsiyonel olan asıl alıcı firma ya da asıl satıcı firma bilgilerinin e-İrsaliye PDF/yazıcı çıktısında gösterilmemesi farklı sorunlar yaratabilir. Ayrıca e-İrsaliyedeki asıl alıcı ve asıl satıcı etiketleri altında da birçok bilgi vardır: Firmanın vergi numarası, ünvanı, adresi vs. GİB'in yayımladığı örneklerde asıl alıcı ve/veya asıl satıcı firmanın adres bilgileri PDF/yazıcı çıktısında gösterilmemiştir. Belki bu konu özelinde GİB'in örnek e-İrsaliyeleri baz alınabilir. Peki ya örneklerde yer almayan diğer bilgiler ne olacak?

► **"MATBUDAN" e-İrsaliye türü var mıydı yok muydu?**

Taslak olarak yayınlanan e-İrsaliye Uygulama Kılavuzunda "MATBUDAN" diye bir e-İrsaliye türü getirilmişti. Neydi bu "MATBUDAN" e-İrsaliye türü? Eğer sevkiyat sırasında teknik imkansızlıklar sebebi ile (Örneğin internet bağlantısının kopması vs.) e-İrsaliye düzenlenemiyorsa, gerekli şekil şartlarına sağlayarak matbu kağıt irsaliye ile sevkiyat yapılabilir ve en geç izleyen gün içinde bu sevkiyatın "MATBUDAN" türünde e-İrsaliyesi düzenlenir. 29 Şubat 2020 tarihinde yayınlanan Uygulama Kılavuzunda bu ibare kaldırıldı. Ancak UBL-TR Kılavuzlarında bu ibare hala duruyordu. Hatta örnek irsaliye dosyası da vardı. 16 Temmuz 2020'de güncellenen Uygulama Kılavuzunda bu ibare tekrar geri geldi. Bu arada firmalar e-İrsaliye projelerinde bu imkânı kullanıp kullanmama konusunda tereddüt ettiler.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Vergi denetimlerinde temel e-Defter ve e-Fatura sorunları

Son 1-2 yılda çıkan tebliğlerle çok daha fazla firma e-Defter, e-Fatura ve e-Arşiv Fatura kapsamına girdi ve önümüzdeki yıllarda bu sayı daha da artacaktır. Zira Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) yeni tebliğlerle daha fazla firmayı ve/veya sektörü kapsama dahil ediyor.

GİB, dijital ortamdaki verilere sorunsuz ulaşabilmek için yeni tebliğler de çıkardı. Firmalar artık e-Defter dosyalarının ikinci yedeklerini entegratör sistemlerinde tutmak zorunda ve GİB gerekli gördüğünde bu yedeklere ulaşabiliyor ve e-Faturalar zaten GİB'in sistemlerinden geçiyor. Bu yazının yayınlandığı tarih itibarıyla taslak halinde olan ve 509 numaralı tebliğde değişiklikler yapılmasını öngören tebliğde, GİB'in gerekli gördüğü durumlarda firmalardan e-Arşiv Faturaları da isteyebileceği belirtiliyor.

Elbette ki buradaki amaç denetimlerin dijital ortamda ve daha hızlı yapılmasıdır. Vergi Denetim Kurulu (VDK) denetimler esnasında ya da riskleri belirlerken elektronik ortamdaki verileri zaten uzun bir süredir kullanıyordu. Toplanan verilerin türü ve miktarı arttıkça denetimlerde kullanılacak dijital yöntemlerin çeşitliliği ve verimi de ister istemez artacaktır. Hatta Vergi Teknolojileri ve Dönüşümü Bölümümüze gelen sorulardan da anlayabiliyoruz ki bu çeşitlilik ve verim artmaya başlamış durumdadır.

En basitinden, yerinde denetime ihtiyaç duyulmadan, düzenlenen faturaların hangisinin matbu, hangisinin e-Fatura olduğu tespit ediliyor ve doğru formatta olmayan faturalar için firmalara izaha davet yazıları gönderiliyor.

Denetimlerde firmalardan ilgili e-Defter ve e-Faturalar isteniyor ve ilk önce bu dosyaların geçerliliği kontrol ediliyor. e-Fatura ve e-Defterdeki içerik ve vergisel hesaplamalardan önce maalesef birçok firma bu ilk temel adımda sorun yaşıyor.

Ne gibi sorunlarla karşılaşabilirsiniz?

Aşağıda karşılaşılabilecek bazı temel sorunları listelemeye çalıştık.

► Alıcısına ulaşmayan e-Faturalar

e-Faturanın alıcısına iletilene kadar hangi aşamada olduğunu gösteren durum kodları vardır. Eğer bu aşamalarda bir sorun olursa hata kodları alınır ve alıcısına iletilenmiş olabilir. Birçok hata faturanın tekrar gönderilmesi ile kolayca çözülebileceği gibi bazı hatalar e-Faturanın yeniden düzenlenmesini gerektirebilir.

Firmalar bazen satış süreçlerindeki hız ve acelecilikten, bazen iş körlüğünden, bazen de sistemsel hatalardan dolayı bu hata kodlarını kaçırabiliyorlar. Faturanın alıcısına iletilmemesi durumu satıcı ve alıcı arasında mutabakat problemlerine, dolayısıyla tahsilat gecikmelerine; e-Faturanın geçersiz olmasına, dolayısıyla Ba-Bs listelerinin ve beyannamelerin yanlış olmasına sebep olabilir.

► Sadece PDF çıktısı ile kayıtlara alınan e-Faturalar

Yukarıda anlatıldığı gibi bazen e-Fatura alıcısına iletilmemiş ve bu durum e-Faturayı düzenleyen tarafından fark edilmemiş olabilir. Firmalar özellikle ay, çeyrek, yıl sonlarında dönem kapanışlarını yaparken aceleci davranabiliyorlar. e-Faturanın iletilmemesi sorunu sonradan çözümler düşünmesi ile alıcı taraf, satıcıdan e-posta ile aldığı e-Faturanın PDF kopyası ile kayıtlarını yapıyor. Sonrasında her iki taraf da e-Faturanın iletilmemesi sorununu çözmeyi unutuyor. Bu durum belki satıcı için tahsilat kaybına sebep olmuyor ancak e-Faturanın geçersiz olmasına, dolayısıyla Ba-Bs listelerinin ve beyannamelerin yanlış olmasına sebep olabiliyor.

► e-Fatura dosyalarındaki format ve imza sorunları

e-Faturanın alıcısına iletilmemesi anlık sistem kesintileri gibi çözümü basit hatalardan kaynaklanabildiği gibi daha yapısal sorunlardan da kaynaklanabiliyor (Schema/schematron kontrollerinde alınan hatalar ya da geçersiz imza değerleri vs.). GİB'in e-Fatura sistemi ile iletilmiş e-Faturalarda ise bu tür sorunlar çok nadir oluyor. Zaten bu tür kontroller GİB'in sistemleri tarafından yapılıyor. Faturayı düzenleyen taraflar bazen bu hataları fark etmiyor/edemiyor. Alıcı da kendisine geleceğini bildiği e-Faturanın doğru olduğunu düşündüğü XML halini e-Posta ile satıcıdan istiyor. Her iki taraf da e-Fatura dosyasının yapısal hatalarının farkında olmayınca yasal olarak geçerliliği olmayan e-Fatura dosyası ile kayıt işlemlerini tamamlıyor. Bu tür faturalar denetim sırasında kolayca fark ediliyor ve sorun yaratıyor.

► e-Defter ve berat dosyalarındaki format ve imza sorunları

e-Defterdeki durumun e-Faturaya göre daha sıkıntılı olduğunu belirtmekte fayda var. Zira e-Fatura dosyaları GİB'in sistemleri üzerinden iletildiği için belirli kontrollerden geçiyor ancak e-Defterde GİB'e sadece berat dosyaları yükleniyor, e-Defter dosyaları değil. e-Defterdeki sorunlar ancak firmanın bilinçli bir şekilde bu dosyaları kontrol ettirmesiyle ya da denetimler sırasında fark ediliyor. e-Defterdeki teknik sorunlar bazen yazılımdaki hatalardan, bazen versiyon değişikliğinden, bazen firmanın sistemlerindeki güncellemelerden bazen de kullanıcı kaynaklı sebeplerden olabilir. Ya da özellikle ortak muhasebe bölümü olan grup şirketlerde kullanıcılar e-Defter dosyalarını yanlış firmanın mali mührü ile imzalayabiliyor.

► e-Defter ve berat dosyaları arasındaki uyumsuzluk

e-Defter, berat ve GİB onaylı berat dosyalarının birbirleri arasında uyumlu ve tutarlı olması gerekiyor. Örneğin e-Defter dosyasındaki imza değerinin berat dosyasında, berat dosyasındaki imza değerinin GİB onaylı berat dosyasında yer alması ya da e-Defter parçalı olarak oluşturuluyorsa e-Defter ve berat dosyalarının sayısı ve sıra takibinin doğru olması gerekiyor. Bu ve buna benzer birden fazla mekanizma dosyaların birbirleri arasındaki uyumu sağlıyor. Yazılımsal sebeplerle ya da kullanıcıların yanlış dosya gruplarını yedeklemelerinden dolayı e-Defter ve berat dosyaları arasında uyumsuzluklar ortaya çıkıyor ve bu uyumsuzluk da genelde denetimlerde fark ediliyor.

Ne yapmak gerekiyor?

Aslında karşılaşılan hata ve sorunlar erken fark edilirse çözümleri çok basit. Ancak birçok hata maalesef üzerinden ay(lar) ya da yıl(lar) geçtikten sonra fark ediliyor ve genelde denetimlerde ortaya çıkıyor. Elbette ki çözümler sorun ya da hataya göre farklılık gösterebiliyor ancak tümü için aşağıdaki önlemler alınabilir.

► Dosyalarının doğrulanması

Mümkünse oluşturulan ya da alınan e-Fatura dosyaları bir yazılım yardımı ile doğrulanmalıdır. Elbette ticari hayatın hızı içerisinde bu mümkün olmayabilir. Yine de utulmamalıdır ki teknoloji çok ilerledi ve anlık kontroller ve denetimler sağlayan sistemler kurulabilir. Eğer bu mümkün değilse en azından aylık olarak ya da beyanname dönemleri öncesi tüm gönderilen ve alınan e-Fatura dosyalarının geçerliliği kontrol edilebilir.

e-Defterde ise durum görece biraz daha kolaydır. Zira e-Defter dosyaları aylık oluşturuluyor ve her ay berat dosyalara GİB'e gönderilmeden hemen önce gerekli kontrollerin yapılabilmesi için yeterli kadar vakit bulunuyor. Böylelikle basit bazı kontroller yapılabilir.

Eğer şimdiye kadar böyle bir işlem yapılmadıysa geriye yönelik tüm e-Defter ve e-Fatura dosyalarının doğrulanmasına yönelik kontroller yapılarak/yaptırılarak başlanabilir.

► İçeriklerin kontrol edilmesi

e-Fatura dosyalarının içerik kontrolleri biraz daha özellikli bir konu olarak ele alınıyor. Sektöre ya da firmaya göre e-Fatura içerisindeki bilgiler, hesaplamalar çeşitlenebiliyor. İskonto, mal fazlası, ek maliyet, istisna kodları, ihracat vs. gibi faktörler tüm faturaların içeriğini kontrol edebilecek genel geçer bir sistem oluşturulmasını engelliyor ya da limitli kalmasına sebep oluyor. Dolayısıyla tam anlamda bir içerik kontrolü için her firmaya özel kuralların belirlenmesi gerekiyor.

Aynı durum e-Defter dosyaları için de geçerlidir. Birçok firmanın e-Defterden sorumlu birimleri e-Defterden oluşturdukları mizan ile muhasebe yazılımlarından aldıkları mizanı karşılaştırmak gibi temel bazı kontrolleri yapıyor ancak daha ileri gidemiyorlar. Bazen bu temel kontrollerde bile gözden kaçan hatalar olabilir.

Bunların yanı sıra her firmanın farklı muhasebe düzeni, iş yapış şekli vardır. Bunlar departman ya da şube bazlı muhasebe tutup bu kayıtları e-Defterde birleştirenler, şubeli defter tutanlar, özellikle yabancı firmalarda yurt dışı kaynaklı sistemlerin ya da yazar kasa gibi otomasyonların attığı toplu kayıtlar, tedarikçi ya da müşterilerle kurulan entegrasyonlardan gelen kayıtlar, lokalizasyonu yeterli seviyede olmayan yabancı kaynaklı yazılımlar vs. olarak sıralanabilir. Bu kayıtların e-Defter açısından yaratabileceği sorunları yakalamak için bazen fişlerin açıklamalarındaki detayları bile incelemek gerekebilir.

İçerik kontrolleri için ise şimdiye kadar böyle bir işlem yapılmaması durumunda geriye yönelik tüm e-Defter ve e-Fatura dosyalarının içerik kontrolleri yapılarak/yaptırılarak başlanabilir.

► Süreçlerin kontrol edilmesi

e-Defter ve e-Faturadaki sorunların kökten çözümü süreçlerin bu konulara özel olarak detaylandırılmasından geçiyor. Bu detaylandırmalara örnek olarak sorunlarda hangi aksiyonların alınacağı, dosyaların yedekleme prosedürleri, mali mührün kimde olması gerektiği vs. olarak sıralanabilir. Tüm iş süreçlerinin dokümantasyonunu yapmış birçok büyük kurumsal firmada bile e-Fatura ve e-Defter süreçleri atlanıyor. e-Fatura, faturalama süreçlerinde kağıt çıktı yerine e-Fatura olarak gönderilir; e-Defter, kağıda çıktı almak yerine e-Defter dosyası oluşturulur tarzında basitleştirilerek belirtiliyor.

Eğer şimdiye kadar süreçlerinizde bu konular ile ilgili detaylara girmediyseniz bir an evvel bu konuda proje başlatılmasında fayda olabilir. Ek olarak iç denetim prosedürlerinize e-Defter ve e-Fatura dosyalarınızın doğrulanmasını da ekleyebilirsiniz.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Serbest (döviz) fonlardaki 14 senelik stopaj uygulamasında değişikliği gidiliyor!

Dünyada ve Türkiye'deki çeşitli gelişmeler nedeniyle Türk Lirasının dolara karşı değer kayıpları uzun bir süre devam etmiştir. TL'deki bu değer kaybı ile birlikte, yurt içinde yerleşikler de tasarruflarını yabancı para yatırım ürünlerinde değerlendirmeye başlamışlardır.

Bu durumun önlenmesi amacıyla 2018 yılından beri döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizlerde stopaj oranının artırılması, kambiyo muamelelerinde hesaplanan BSMV oranının artırılması ve benzeri vergisel düzenlemeler yapılmıştır.

Haziran ayı içerisinde yine benzer bir amaçla yeni bir düzenleme yapılmış ve serbest (döviz) fonların kurumlar vergisinden istisna edilmiş olan portföy işletmeciliği kazançları üzerinden yapılacak olan stopajın oranı yüzde 0'dan yüzde 15'e çıkarılmıştır.

Bireysel yatırımcıların, yatırım fonu katılma belgelerinden elde ettikleri gelirler üzerinden (istisnai bazı durumlar hariç) yüzde 10 oranında stopaj uygulamasında herhangi bir değişiklik bulunmamaktadır. Dolayısıyla serbest (döviz) fonların katılma belgelerinden elde edilen gelirler üzerinden %10'luk stopajın üzerine, bu fonların portföy işletmeciliğinden doğan kazançları üzerinden de ayrıca %15 oranında stopaj yapılması gerekecektir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesi uyarınca, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracının yabancı bir para cinsinden ihraç edilmiş olması halinde stopaj matrahının tespitinde kur farkı dikkate alınmamaktadır. Portföy işletmeciliğinden doğan kazançlara uygulanacak stopajın matrahına ise kur farkları dahil edileceğinden, bu düzenlemenin etkisi %15'ten daha yüksek olacaktır.

Portföy işletmeciliği kazançları üzerinden yapılacak olan stopajın oranı, 1 Ekim 2006 tarihinden beri, yani yaklaşık 14 senedir, %0 olarak uygulanmaktaydı. Sadece bir oran değişikliği olduğu için basit görülebilir, ancak yatırımcılara getireceği vergi yükünün yanında, serbest (döviz) fonlara da bir takım operasyonel yk getireceğinden bu düzenlemenin etkisi büyüktür.

Düzenlemenin yürürlük tarihi nedir?

2604 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'nda bu düzenlemenin yayım tarihinde, (3 Haziran 2020) yürürlüğe girdiği hüküm altına alınmış olup, Karar'da yürürlük tarihi ile ilgili başka bir açıklamaya yer verilmemiştir.

Ancak, Gelir İdaresi Başkanlığının internet sitesinde yayımlanan duyuruda, anılan Karar'ın, yayımı tarihinden yürürlüğe girmiş olduğu, serbest (döviz) fonların bu tarihten itibaren portföy işletmeciliğinden doğan kazançları üzerinden elde edilecek gelirlerinde belirlenmiş yeni oran üzerinden stopaj yapılacağı ifade edilmektedir.

Gelir İdaresinin yaptığı bu açıklamadan, 2020 hesap dönemi için bu fonların 03.06.2020-31.12.2020 tarihleri arasında portföy işletmeciliğinden doğan kazançları üzerinden %15 oranında stopaj ödenmesi, 03.06.2020 tarihinden öncesinde elde edilen kazançlar üzerinden ise %0 oranında stopaj ödenmesi gerektiği sonucu çıkarılmaktadır.

Kurumlar vergisinden istisna edilmiş olan portföy işletmeciliği kazançları nasıl hesaplanacak?

Yatırım fonları tüzel kişiliği bulunmayan malvarlıklarıdır. Ancak tüzel kişiliği olmasa da yatırım fonları finansal tablo düzenlemekle yükümlüdürler. Finansal tablolarının düzenlenmesinde ise KGK tarafından yürürlüğe konulmuş olan "Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları" (TMS) dikkate alırlar.

Ayrıca bu fonlar, tüzel kişiliği olmamasına rağmen Kurumlar Vergisi Kanunu uygulanmasında tüzel kişiliği haiz bir sermaye şirketi kabul edilmektedirler. Dolayısıyla yatırım fonları da diğer sermaye şirketleri gibi kurumlar vergisi mükellefidirler. Ancak Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-d maddesi uyarınca bu fonların "portföy işletmeciliği faaliyetinden doğan kazançları" kurumlar vergisinden istisnadır. Uygulamada ise bu fonların, portföy işletmeciliği kazancı haricinde bir kazancı bulunmadığından, tüm kazançları kurumlar vergisinden istisna olmaktadır. Ancak bu fonlar kurumlar vergisi ödemiye olsa da bu istisna kazancının nasıl hesaplanacağı konusu önemlidir. Çünkü yeni dönemde kurumlar vergisinden istisna edilmiş olan söz konusu kazançlar üzerinden %15 oranında stopaj hesaplanması gerekecektir.

Kurumlar vergisine tabi kazancın tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanunu'nun (VUK) değerlemeye ait hükümleri uygulanmaktadır. Yatırım fonları da kurumlar vergisine tabi olduğundan, kurumlar vergisinden istisna edilecek portföy işletmeciliğinden doğan kazancın hesaplanmasında VUK'un değerlemeye ilişkin hükümlerinin dikkate alınması gerekmektedir.

VUK'un 279. maddesi uyarınca, hisse senetleri ile fon portföyünün en az %51'i Türkiye'de kurulmuş bulunan şirketlerin hisse senetlerinden oluşan yatırım fonu katılma belgeleri alış bedeliyle, bunlar dışında kalan her türlü menkul kıymet borsa rayıcı ile değerlendirilmektedir. Borsa rayıcı yoksa veya borsa rayıcının muvazaalı bir şekilde oluştuğu anlaşılırsa değerlemeye esas bedel, menkul kıymetin alış bedeline vadesinde elde edilecek gelirin (kur farkları dahil) iktisap tarihinden değerlendirme gününe kadar geçen süreye isabet eden kısmının eklenmesi suretiyle hesaplanmaktadır. Oysa yatırım fonları, TMS'nin değerlendirme esaslarına göre buldukları karları gelir tablosunda göstermektedirler. TMS'nin değerlendirme esasları da VUK'un değerlendirme hükümlerinden farklıdır.

Örneğin yatırım fonu portföylerinde yer alan hisse senetlerinin VUK uygulamasında alış bedeliyle değerlendirilmesi gerekmektedir. Serbest (döviz) fonlar için bu mümkün değil ama değerlendirme gününde fonunun portföyünde sadece hisse senedi olsaydı ve dönem içerisinde hiç alım satım kazancı elde edilmemiş olsaydı, kurumlar vergisinden istisna edilecek portföy işletmeciliğinden doğan kazanç sıfır olacaktı. Dolayısıyla herhangi bir stopaj ödenmesine gerek olmayacaktı. Oysaki TMS esaslarına göre hisse senetleri borsa fiyatı ile değerlendirildiğinden, TMS'ye uygun olarak çıkarılan gelir tablosunda net kar/zarar, alış bedeli ile piyasa fiyatı arasındaki fark kadar olacaktı.

Bununla birlikte, Gelir İdaresinin yaklaşımı, Türkiye'deki menkul kıymet ve kambiyo borsalarında oluşan fiyatların borsa rayıcı olarak kullanılabilmesi, diğer borsalarda oluşan fiyatların değerlemeye dikkate alınmayacağı yönündedir. Ancak benzer bir yaklaşım TMS uygulamalarında mevcut değildir. Dolayısıyla benzeri değerlendirme farkları borsa rayıcı bulunmayan diğer döviz cinsinden ihraç edilmiş menkul kıymetler (örneğin eurobondlar / yabancı ülke tahvilleri) için de söz konusudur.

Özetle, TMS'nin değerlemeye ilişkin esasları ile VUK 'un değerlendirme ilişkin hükümleri aynı olmadığından serbest (döviz) fonların gelir tablolarındaki net karın VUK hükümleri uyarınca düzeltilmesi ve kurumlar vergisinden istisna edilecek portföy işletmeciliği kazancının, dolayısıyla stopaj matrahının bu yolla tespit edilmesi gerekecektir.

Bu yazı "Kurumsal Yatırımcı" dergisinde yayınlanmıştır.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarın konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

In the wake of mandatory transition to despatch advice

The Revenue Administration of Turkey has not delayed the mandatory transition date to the implementation of despatch advice and the obligation to use despatch advice started for the companies existing within the scope. There was an expectation for postponement due to the stagnation in markets throughout the timeline dominated by the impacts of Covid-19 and the inability of the employees assigned for the project. The Revenue Administration did not postpone the mandatory transition date to the implementation of despatch advice probably due to Covid-19. What we experienced during this process has once again revealed the importance of digitalization. Besides that, it's the movement of physical goods what makes the delivery note necessary and for this reason, we may not be able to talk about an entirely digital environment in the short term for shipment processes. However, we can say that the infrastructure of the official document flow and the transfer of the majority of the inspections to the digital environment has been completed.

The sectors that should be most prepared for despatch advice were those using Electronic Data Interchange (EDI) with heavy order and shipment data traffic (automotive, retail, etc.) and there was already an EDI integration between the parent company, supplier and logistics firms within these sectors. In the despatch advice, the usage of many labels and various scenarios that should be included in the despatch advice file have been clarified with the publication of the guideline by the Revenue Administration, however these guides could not be a full response to many problems differing according to the needs of the sector.

Below are some of the most common questions/problems we encounter in despatch advice projects. Some of these problems have answers while solutions to some of them depend on other variables, there is not a single solution. Since it is necessary to address and respond to the solutions of the problems specific to the processes of each company, general answers regarding the solutions of the problems are not prepared in this article. Probable matters/questions that have caused or may cause problems during the project are highlighted as follows.

- ▶ Which address tags should be used for the address where delivery will be made?
- ▶ Should there be despatch advice in exports? How to issue despatch advice?
- ▶ What should be written as the tax ID number on the despatch advice issued to users not included in the despatch advice?
- ▶ How to learn about the tax ID number of the company at the delivery address?
- ▶ Where should we write in case the "parties" in the delivery note are not enough?
- ▶ Who should issue the despatch advice if the shipment is made by a different company?
- ▶ What will be written on the amount on the despatch advice until the checkweigher?
- ▶ Which standard unit should be used for the "piece" unit of measure?
- ▶ Should the ones written on the Notes section still be in the same place?
- ▶ Should every information in XML be in the despatch advice PDF/printed copy? Or what information should be displayed in the PDF/printed copy?
- ▶ Was there despatch advice type from printed documents or not?

Basic e-ledger and e-invoice matters in tax audits

Many companies have been included in the scope of e-ledger, e-invoice and e-archive Invoice through the communiques issued in the last few years and this number will be increasing in the upcoming years. The Revenue Administration is including more companies and/or sectors with new communiques.

Revenue Administration has also issued new communiques in order to access data in digital environment without any problem. Companies now have to keep the secondary backups of their e-ledger files in their integrator systems and the Revenue Administration can access these backups when deemed necessary and e-invoices are already passing through the systems of Revenue Administration.

Definitely, the aim here is to make audits faster and in a digital environment. The Tax Inspection Board had already been using data in electronic environment for a long time during audits or when identifying risks. As the type and amount of data collected increases, the variety and efficiency of digital methods to be used in audits will inevitably increase. We can even understand from the questions sent to our Tax Technologies and Transformation Department that diversity and efficiency has just started to increase.

In the simplest way, without the requirement for on-site inspection, it is determined which of the invoices issued is printed and which is e-invoice and invitations for explanation are sent to companies for invoices that are not in the appropriate format. During the audits, relevant e-ledgers and e-invoices are requested from the companies and the validity of these files is checked first. Unfortunately, many companies have problems with this first basic step before the content and tax calculations in e-invoice and e-ledger.

Possible problems to be encountered

- ▶ e-Invoices that are not reaching to the recipient
- ▶ e-Invoices that are not reaching to the recipient
- ▶ e-Invoices recorded with only PDF printout
- ▶ Format and signature problems in e-invoice files
- ▶ Format and signature problems in e-ledger and certificate files
- ▶ Incompatibility between e-ledger and certificate files

What to do

In fact, if the errors and problems encountered are detected at early stage, their solutions are so simple. However, many errors are unfortunately noticed after month (s) or year (s) have passed and usually emerge during audits. Of course, solutions may differ depending on the problem or error, but the following measures can be taken for all of them.

- ▶ Verification of files,
- ▶ Checking the contents,
- ▶ Checking the processes.

14-year implementation of withholding on free (FX) funds is changing

The withholding rate on portfolio management gains of free (FX) funds that are exempted from corporate tax, has been increased from 0 percent to 15 percent through the Presidential Decision no.2604 published in the Official Gazette dated 3 June 2020.

There are no amendments to the withholding tax of 10 percent on the income obtained by individual investors from mutual fund participation certificates (excluding certain exceptional cases). Therefore, in addition to the 10% withholding tax on the income obtained from the participation certificates of free (FX) funds, a 15% withholding tax will be required on the gains of these funds arising from portfolio management. The Decision has been enacted on the date of publication (3 June 2020) and it does not contain any other statement about the effective date.

However, in the announcement released on the website of the Revenue Administration, it is indicated that the aforementioned Decision has been enacted as of its publication date and that the withholding tax will be made at the new rate determined on the income to be obtained from the gains of free (FX) funds arising from portfolio management from this date.

From this statement made by the Revenue Administration, it is concluded that for the 2020 fiscal period, a withholding tax of 15% should be paid on the gains of these funds arising from portfolio management between 03.06.2020 and 31.12.2020 and a 0% withholding tax should be paid on the gains obtained prior to 03.06.2020.

Summarized from the article published in the "Institutional Investor" magazine.

Explanations in this article reflect the writer's personal view on the matter. EY and/or Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. disclaim any responsibility in respect of the information and explanations in the article. Please be advised to first receive professional assistance from the related experts before initiating an application regarding a specific matter, since the legislation is changed frequently and is open to different interpretations.

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Geçtiğimiz ay bazı gıda ürünlerinde uygulanacak gümrük vergisi oranlarında değişiklik yapılırken bazı tarım ürünleri, gıda katkıları ve içeceklerle ilave gümrük vergisi uygulanmaya başlanmış; bazı bebek beslenme, emzirme ve bakım ürünleri ithalatında ise anti-damping önlemi uygulamasına geçildi.

Öte yandan, Venezuela Cumhuriyeti menşeli bazı tarım ürünlerinde tarife kontenjanı düzenlemesine gidilmiş ve 21 Ağustos 2020 tarihinden itibaren yürürlüğe giren "Türkiye Cumhuriyeti ile Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti Arasındaki Ticaretin Geliştirilmesi Anlaşması" kapsamında menşe kurallarının uygulanmasına ilişkin usul ve esasların tespit edilmesine yönelik çeşitli düzenlemeler yapılmıştır.

Ayrıca, kolonya ve dezenfektan üretiminde kullanılan etil alkol için uygulanmakta olan nihai kullanım uygulaması da kaldırılmıştır.

Ağustos ayı gelişmelerine aşağıda detaylı olarak yer verilmiştir.

1. Bazı gıda ürünlerine uygulanacak gümrük vergisi oranlarında değişiklik yapılmıştır.

5 Ağustos 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2818 sayılı Karar ile İthalat Rejimi Kararı'na ekli (I) sayılı listede yer alan ve 7, 8, 9 ve 12. fasillara ait tablolarda bulunan bazı GTİP'ler altında sınıflandırılan ürünlerin gümrük vergileri ve ilgili fasıla ait dipnotlarda değişiklik yapılmıştır.

Gümrük vergisi oranlarının güncellenmiş hali ve eklenen dipnotlar aşağıdaki gibidir:

GTİP	Gümrük Vergisi oranı (%)									Dipnot
	AB, EFTA, F.ADA.	GÜR	B-HER.	G.KORE	MLZY	SİNG	KOS	D-8	D.Ü.	
0703.20.00.00.11	5	5	0	5	5	5	0	5	5	3
0703.20.00.00.12	5	5	0	5	5	5	0	5	5	3
0712.90.90.00.11	2	2	0	2	2	9,7	0	2	2	4

(3)Gümrük vergisi oranları ile birlikte 50 EUR/100 kg/net (Bosna-Hersek ve Kosova hariç) Toplu Konut Fonu uygulanır.

(4) Gümrük vergisi oranları ile birlikte 44 EUR/100 kg/net (Bosna-Hersek, Kosova ve Singapur hariç) Toplu Konut Fonu uygulanır.

GTİP	Gümrük Vergisi oranı (%)									Dipnot
	AB, EFTA, F.ADA.	GÜR	B-HER.	G.KORE	MLZY	SİNG	KOS	D-8	D.Ü.	
0802.31.00.00.00	4	4	0	4	4	4	0	4	4	4
0802.32.00.00.00	4	4	0	4	4	4	4	4	4	5
0803.10.10.00.00	7	0	0	7	7	72,9	7	7	7	6
0803.10.90.00.00	7	0	0	7	7	72,9	7	7	7	6
0803.90.10.00.00	7	0	0	7	7	72,9	7	7	7	6
0803.90.90.00.00	7	0	0	7	7	72,9	7	7	7	6

- (4) Gümrük vergisi oranları ile birlikte 30 EUR/100 kg/net (Bosna-Hersek ve Kosova hariç) Toplu Konut Fonu uygulanır
(5) Gümrük vergisi oranları ile birlikte 69 EUR/100 kg/net (Bosna-Hersek hariç) Toplu Konut Fonu uygulanır.
(6) Gümrük vergisi oranları ile birlikte 83 EUR/100 kg/net (Gürcistan, Bosna-Hersek ve Singapur hariç) Toplu Konut Fonu uygulanır.

GTİP	Gümrük Vergisi oranı (%)									Dipnot
	AB, EFTA, F.ADA.	GÜR	B-HER.	G.KORE	MLZY	SİNG	KOS	D-8	D.Ü.	
0902.10.00.00.00	7	7	0	7	7	7	7	7	7	5
0902.20.00.00.00	7	7	0	7	7	7	7	7	7	6
0902.30.00.00.00	7	7	0	7	7	7	7	7	7	3,7
0902.40.00.00.00	7	7	0	7	7	7	7	7	7	3,8

- (5) Gümrük vergisi oranları ile birlikte 799 EUR/100 kg/net (Bosna-Hersek hariç) Toplu Konut Fonu uygulanır.
(6) Gümrük vergisi oranları ile birlikte 424 EUR/100 kg/net (Bosna-Hersek hariç) Toplu Konut Fonu uygulanır.
(7) Gümrük vergisi oranları ile birlikte 1.031 EUR/100 kg/net (Bosna-Hersek hariç, İran için 877 EUR/100 kg/net) Toplu Konut Fonu uygulanır.
(8) Gümrük vergisi oranları ile birlikte 353 EUR/100 kg/net (Bosna-Hersek hariç, İran için 300 EUR/100 kg/net) Toplu Konut Fonu uygulanır.

GTİP	Gümrük Vergisi oranı (%)									Dipnot
	AB, EFTA, F.ADA.	GÜR	B-HER.	G.KORE	MLZY	SİNG	KOS	D-8	D.Ü.	
1206.00.91.00.11	3	3	0	3	3	13,5	0	3	3	11
1206.00.91.00.19	3	3	0	3	3	13,5	0	3	3	8,10
1206.00.99.00.11	3	3	0	3	3	13,5	0	3	3	11
1206.00.99.00.19	3	3	0	3	3	13,5	0	3	3	8,10

- (8) Gümrük vergisi oranları ile birlikte 10 EUR/100 kg/net (Bosna-Hersek, Kosova ve Singapur hariç) Toplu Konut Fonu uygulanır.
(10) 1 Şubat - 30 Haziran (bu tarihler dahil) arasındaki dönemde %1,5 oranındaki gümrük vergileri (Bosna - Hersek ve Kosova için %0, Singapur için %13) ile birlikte 4 EUR/100 kg/net (Bosna - Hersek, Kosova ve Singapur hariç) Toplu Konut Fonu uygulanır.
(11) Gümrük vergisi oranları ile birlikte 24 EUR/100 kg/net (Bosna-Hersek, Kosova ve Singapur hariç) Toplu Konut Fonu uygulanır.

Bu Karar, yayımını izleyen 15'inci gün yürürlüğe girecektir.

2. Bazı tarım ürünleri, gıda katkıları ve içeceklere ilave gümrük vergisi getirildi.

5 Ağustos 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2819 sayılı İthalat Rejimi Kararına Ek Karar ile Karara ekli tablolarda GTİP'leri belirtilen ürünlerin ithalatında belirtilen oranlarda ilave gümrük vergisi (İGV) alınması kararlaştırılmıştır.

Karar kapsamında yer alan ve A.TR dolaşım belgesi eşliğinde ithal edilen Avrupa Birliği ve Türk menşeli olmayan eşyadan "Diğer Ülkeler" sütununda belirtilen oran üzerinden İGV alınır. Ancak, Türkiye'nin taraf olduğu Serbest Ticaret Anlaşmaları çerçevesinde bir çapraz menşe kümülasyon sistemine dahil ülkeler menşeli eşyadan tercihli menşenin tevsiki halinde İGV alınmaz.

Ancak aşağıda belirtilen durum ve hallerde bu Karar hükümleri uygulanmaz:

- ▶ Ekli tablolarda yer alan  r nlerin Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilerek işlem görmüş ürün olarak ihraç edilmesi halinde varsa telafi edici verginin hesaplanmasında,
- ▶ Karar kapsamındaki  r nlerin İthalat Rejimi Kararı eki listelerdeki gümrük vergisi oranı üzerinden vergi tahsilatı yapılarak gümrük gözetimi altındayken A.TR dolaşım belgesi düzenlenerek AB ülkelerine ihraç edilmesi halinde,
- ▶ Karar kapsamındaki eşyanın aynı zamanda İthalat Rejimi Kararına ekli V sayılı listede yer alması halinde.
- ▶ İthalat Rejimi Kararında nihai kullanım mevzuatı kapsamında ithal edilmesi halinde gümrük vergisi uygulanmayan eşyanın, bu Karar kapsamında da aynı amaçla ithal edilmesi halinde.

Bu Karar, yayımını izleyen 15'inci gün yürürlüğe girecektir.

3. Gümrük Yönetmeliği'nde Gümrük Müşavir Yardımcıları ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri ile ilgili hükümlerde birtakım değişiklikler yapılmıştır.

11 Ağustos 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile Gümrük Müşavir Yardımcıları (GMY) ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri (YGM) ile ilgili olarak Yönetmelik'in bazı maddelerinde değişiklik yapılmıştır. Değişiklikler aşağıda özetlenmektedir:

1- Gümrük müşavir yardımcılığı yazılı sınavında başarılı sayılma puanı yetmiş veya üzeri olarak belirlenmiştir. Önceden altmış veya üzerinde puan alanlar başarılı sayılıyordu.

2- Yönetmelik'in 574. maddesine "Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri gümrük işlemleri ile ilgili tespitlerin yapılabilmesi amacıyla tespit raporuna konu edilecek işlemlerle sınırlı olmak kaydıyla ilgili firmadan bilgi ve belge isteyebilir." hükmü eklenmiştir.

3- Yönetmelik'in 575. maddesinde yapılan değişiklikler ile:

- a) YGM'lerin yanlarında stajyer alıştırabileceğini belirtir hüküm yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak, yönetmeliğe eklenen geçici madde 17 ile staja başlamış bulunanların, bir yıllık staj süreleri sonuna kadar stajyer olarak çalışmaya devam edebilecekleri hükme bağlanmıştır.
- b) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri ile yanlarında çalışan gümrük müşavir yardımcısının aynı derneğe bağlı bulunma şartı genişletilmiş ve antreponun bulunduğu Bölge Müdürlüğü veya Gümrük Müşavirleri Derneğine kayıtlı olunabileceği hükmü getirilmiştir.
- c) Gümrük Müşavir Yardımcılarının yapmaları gereken iş ve işlemleri başkasına yaptıramayacağı hüküm altına alınmıştır. Bu şekilde davrandığı tespit edilen Gümrük Müşavir Yardımcılarının bir daha YGM yanında çalıştırılmayacağı hüküm altına alınmıştır.
- d) Yeni eklenen 11 sayılı fıkra kapsamında ise, YGM'lerin tespit sözleşmesi kapsamında bizzat yapacağı işleri başkasına yaptıramayacakları hükme bağlanmıştır. Bu şekilde hareket ettiği tespit edilen kişilerin yetki belgelerinin süresiz olarak geri alınacağı hükme bağlanmıştır.

4- Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirlerinin sahip olmaları gereken nitelikler hususunu düzenleyen 576. madde kapsamında aşağıdaki değişikler yapılmıştır:

- a) Son beş yıl içinde Kanun'un geçici 6. maddesi uyarınca geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası almamış olmak hükmündeki süre; son yedi yıl olarak değiştirilmiştir.
- b) Yönetmelikte sayılan suçlardan ceza almamış olma şartına uyυřturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamı suçlar ile örgütlü suçlar da dahil edilerek, sayılan fiiller artırılmıştır.
- c) YGM'lerin sahip olmaları gereken niteliklere "Mesleğin şeref ve haysiyetine uymayan durumlar" ibaresi eklenmiştir.
- d) Yaş haddine bağlı olarak 3 yıl süre ile verilen yetki belgelerinin süresi 2 yıl olarak belirlenmiştir. İki belge arasında disiplin cezası almamış YGM'lerin belge süresi ilkinde 3 yıl; ikincisinde ise 4 yıla kadar arttırılabileceği hüküm altına alınmıştır. Ancak, yetki belgesi almak için müracaat eden YGM hakkında soruşturma varsa veya devam ediyorsa; söz konusu soruşturma neticelenmeden yetki belgesi verilmeyecektir.
- e) Mezkur maddenin 3. fıkrasında yapılan değişiklikler ile, yetki belgelerinin elektronik ortamda düzenleneceği ve gümrük müşavirinin kayıtlı bulunduğu Bölge Müdürlüğüne ve başvuru sahibine yine elektronik ortamda gönderileceği hükme bağlanmıştır. YGM'nin erişim kodu kullanımından sorumlu olduğu; erişim kodunu başkasına kullandırđı anlaşılan YGM'lerin yetki belgelerinin süresiz olarak geri alınacağı hüküm altına alınmıştır. YGM'nin adı-soyadı, tüzel kişi ticaret unvanı, faaliyet adresi, telefon ve e-posta adresi bilgileri Bakanlık internet sayfasında yayımlanır. Bu bilgilerde herhangi bir değişiklik olması durumunda, yedi gün içerisinde bilgilerin sistem aracılığıyla güncellenmesi için Bakanlığa bildirimde bulunulur.

5- YGM yanında çalışılan s relerin staj süresine dahil edilip edilmeyeceği konusunda yalnızca Gümrük Müşavir Yardımcılarının kanunun ilgili maddesinde belirtilen diğer şartları taşıması halinde staj süresinden sayılacağı madde 577'de yapılan değişiklik ile karara bağlanmıştır.

6- Yönetmelik'in 578. maddesi çerçevesinde yapılan değişiklikler ile:

- a) YGM'ler Hakkında Kanun'un geçici 6. maddesi hükümlerinin uygulanması şartlarından birini teşkil eden husus tespit işlemleriyle sınırlıyken; eklenen 6 sayılı fıkra ile, YGM tarafından yapılan tüm işlemleri kapsayacak şekilde genişletilmiştir.
- b) YGM olabilme şartlarından birinin kaybedilmesi, tespit işlemleri ile ilgili olarak Bakanlıkça belirlenen asgari ücret tarifesinin altında hizmet verilmesi, görevin bağımsızlık, tarafsızlık ve dürüstlükle yapılmaması veya kusurlu olarak yapılması ya da Kanunda yer alan mesleğin genel prensiplerine aykırı harekette bulunulması veya dolaylı temsil suretiyle faaliyet gösteren gümrük m şavirleriyle ya da tespit işlemini yaptırın yükümlü ile doğrudan veya dolaylı iş ilişkisi içinde olunması halinde yetki belgesinin alınacağı ve 5 yıl süre ile yetki belgesi verilmeyeceği hükmü süresiz olarak değiştirilmiştir.

- c) Maddi hatadan dolayı asgari ücretin altında fatura kesilen durumların uyarılmasına rağmen faturalarını düzeltmek suretiyle asgari ücret limitlerine ulaştırmayan veya benzer hataları tekrarlayan YGM'lerin yetki belgelerinin geri alınmasına ilişkin altı (6) aylık süre, yapılan düzenleme ile on iki (12) ay süreyle geri alınacak şekilde değiştirilmiştir.

4. Bazı bebek beslenme, emzirme ve bakım ürünlerinin ithalinde anti-damping önlemi uygulanacak.

18 Ağustos 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (2020/20) ile GTİP ve tanımlarına aşağıdaki tabloda yer verilen Çin Halk Cumhuriyeti ve Tayland Krallığı menşeli bazı bebek beslenme ve bakım ürünlerine ilişkin dumping soruşturmasının tamamlandığı belirtilmiştir. Buna göre söz konusu ürünlerin ithalatında yine aşağıdaki tabloda karşılarında yer alan tutarda dumpinge karşı kesin önlem uygulanması gerektiği kararlaştırılmıştır.

GTİP	Eşyanın Tanımı	Menşe Ülkesi	Dampinge Karşı Önlem (CIF Bedelin Yüzdesi)
3923.21.00.00.11 3923.29.10.00.11 3923.29.90.00.11 3923.30.10.00.19 3924.10.00.00.21 3924.10.00.00.22 3924.10.00.00.29 3924.10.00.00.31 3924.10.00.00.32 3924.10.00.00.39 3924.90.00.00.11 3924.90.00.00.19 3926.90.97.90.16 3926.90.97.90.17 3926.90.97.90.18 8414.10.81.90.00 8414.10.89.90.00	Yalnız, plastikten mamul emzik, biberon ve diğer bebek beslenme, emzirme ve bakım ürünleri (mama kabı, çatal-kaşık seti, mama kaşığı, meyve süzgeci, süt saklama poşeti, alıştırtma bardağı (pipetli olanlar dahil), süt saklama kabı, diş kaşıyıcı/ halkası, emzik askısı/ tutacı, manuel burun aspiratörü/ burun temizleyici, göğüs koruyucu, manuel göğüs pompası, tirlle, emzik saklama kabı/ kutusu, çatal-kaşık saklama kabı, biberon emziği/başlığı, biberon şişesi, alıştırtma bardağı ucu, burun aspiratörü ucu, manuel göğüs pompası süt sağma şişesi)	Çin Halk Cumhuriyeti	12
		Tayland	26

Bu Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

5. Venezuela Cumhuriyeti Menşeli bazı tarım ürünleri ithalatında tarife kontenjanı uygulanması hakkında düzenleme yapıldı.

21 Ağustos 2020 tarihli Resmî Gazete'deki Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Menşeli Bazı Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Kararı ile aşağı gümrük tarife pozisyonları belirtilen tarım ürünleri için karşılarında gösterilen miktarlarda tarife kontenjanı açılmıştır.

GTİP	Madde İsmi	Tarife Kontenjanı Miktarı
0403.90	Diğerleri	1000 Ton
0406.10	Taze Peynir (olgunlaştırılmamış veya preslenmemiş)(peynir altı suyundan yapılmış peynirler dahil)ve pıhtılaştırılmış ürünler	500 Ton
0406.30	Eritme Peynirler(rendelenmemiş veya toz haline getirilmemiş)	500 Ton
0406.90	Diğer peynirler	500 Ton
10.06.	Pirinç	1000 Ton
1104.12	Yulaf	2000 Ton
12.02.	Yer fıstığı (kavrulmamış veya başka şekilde pişirilmemiş, kabuklu veya kırılmış olsun olmasın)	400 Ton
12.05.	Rep veya kolza tohumları (kırılmış olsun olmasın)	1000 Ton
1206.00	Ayçiçeği Tohumu (kırılmış olsun olmasın)	5000 Ton
1207.29	Diğerleri	2000 Ton
1207.30	Hint Yağı tohumu	
1207.40	Susam Tohumu	
1207.60	Aspir (Carthamus tinctorius)tohumu	
1207.99	Diğerleri	
12.08.	Yağlı Tohum ve meyvelerin un ve kaba unları (hardal unu hariç)	1000 Ton
18.06.	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	1500 Ton

Tablodaki tarife kontenjanı çerçevesinde yapılacak ithalatta gümrük vergisi ile varsa Toplu Konut Fonu(CIF Bedelinin %'si) veya varsa Tarım Payı Olarak Fona Ödenecek Euro (karşılığı TL)(EUR/100kg/net) 0 (sıfır) olarak; bunun dışında yapılacak ithalatta ise yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı çerçevesinde anılan tablodaki ilgili madde için tespit edilen gümrük vergisi ile varsa Toplu Konu Fonu (CIF bedelinin %'si)veya varsa Tarım Payı Olarak Fona Ödenecek Euro (karşılığı TL)(EUR/100kg/net) uygulanır.

Ayrıca anılan tarife kontenjanının uygulanmasına ilişkin Tebliğ'de yayımlanmış olup, buna göre:

- ▶ Tarife kontenjanı tahsisat talebinde bulunan firmaların Ek-1'deki tabloda yer alan tarife kontenjanlarının dağıtımı TTY'ye göre yapılacak olanlar için, tarife kontenjanı döneminin başlangıcından önceki 1(bir) ay içerisinde Bakanlığa müracaat etmeleri zorunludur.
- ▶ TTY'ye göre dağıtılan tarife kontenjanın taleplerine ilişkin başvurular Bakanlık web adresinde yer alan "E-işlemler" linki altında yer alan "İthalat İşlemleri" kısmında elektronik imza ile yapılır.
- ▶ TTY'ye göre dağıtılan tarife kontenjanı taleplerine ilişkin yapılan başvurularda, üçüncü fıkrada belirtilen "İthalat İşlemleri" sayfasında bulunan "Başvuru İşlemleri" ana başlığı altındaki "Başvuru Girişi" ekranında Belge Türü olarak "TPS-0956-İthal Lisansı (Tarım-Ülke Bazlı)", Tebliğ/Karar olarak da bu Tebliğ seçilir. Başvuru formunun elektronik olarak doldurulup Ek-2'de yer alan belgelerin tam ve eksiksiz bir şekilde sisteme yüklenmesinden sonra yetkili kullanıcı tarafından elektronik imza atılması suretiyle başvuru tamamlanır.

- ▶ Birden fazla tarife kontenjanı için başvuruda bulunacak firmaların her bir tarife kontenjanı için ayrı bir başvuru yapması gerekmektedir.
- ▶ Firmalara başvurularında talep ettikleri tarife kontenjanı miktarından daha fazla miktarda tahsisat yapılmaz.
- ▶ Tahsisat önceliği bulunan kurum ve kuruluşların talepte bulunması halinde, Ek-1'deki tabloda yer alan tarife kontenjanlarının tamamı veya bir bölümü söz konusu kurum ve kuruluşlara tahsis edilebilir. Aksi durumda Bakanlıkça belirlenecek dağıtım kriterleri çerçevesinde değerlendirmeye alınabilecek nitelikte başvuruda bulunan firmalara tahsis edilir.
- ▶ Bakanlıkça belirlenecek dağıtım kriterleri çerçevesinde yapılacak dağıtımda herhangi bir firmanın talep ettiği miktardan daha fazla tahsisat hakkı oluşması halinde, firmanın talep ettiği tarife kontenjanı miktarının tamamının tahsisatı yapılır ve tahsisat hakkının talep edilen miktarı aşan kısmı, her defasında talep edilen tarife kontenjanı miktarından daha fazla tahsisat hakkı oluşan firma/firmalar hariç tutularak diğer firmalar arasında aynı kriterlerle yeniden dağıtılarak tahsis edilir.
- ▶ Ek-1'deki tabloda yer alan tarife kontenjanları tahsisatı için yapılan ve değerlendirmeye alınabilecek nitelikteki başvurularda talep edilen toplam tarife kontenjanı miktarının, tahsis edilebilecek toplam tarife kontenjanı miktarıyla aynı veya daha düşük olması halinde talepler aynen karşılır ve tahsisatı yapılmayan tarife kontenjanının dağıtımı Bakanlıkça yayımlanacak yeni bir tebliğ ile yapılabilir.
- ▶ Bu Tebliğde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde TTY'ye göre tarife kontenjanı tahsisatı yapılan firma adına Bakanlıkça elektronik olarak ithal lisansı düzenlenir ve başvuru formunda yer alan e-posta adresine bildirilir. Bildirimde Bakanlıkça elektronik ortamda (Tek Pencere Sistemi) verilen 23 haneli belge numarası ile belge tarihi yer alır. Başvuru sahibine ayrıca yazılı bildirim yapılmaz. Başvuru formunda firmaya ait doğru ve geçerli bir e-posta adresinin bildirilmemesi halinde doğabilecek sorunlardan Bakanlık sorumlu tutulamaz.
- ▶ Bu Tebliğ kapsamında Bakanlıkça düzenlenen ithal lisansları, ithal lisansında belirtilen süre sonuna kadar geçerli olup bu süre kesinlikle uzatılamaz.
- ▶ TTY'ye göre dağıtılan tarife kontenjanları kapsamında yapılacak ithalatta Bakanlıkça düzenlenen ithal lisansı gümrük beyannamesinin tescilinde ilgili gümrük idaresince aranır. Bu Tebliğ kapsamında ithal edilecek maddeye ilişkin gümrük beyannamesinin, ithal lisansının geçerlilik süresi içerisinde tescil edilmiş olması şarttır.
- ▶ Bu Tebliğ kapsamında düzenlenen ithal lisansı ile yapılacak ithalatta sadece ithal lisansında kayıtlı miktar kadar ithalat için indirimli gümrük vergisi ve/veya diğer mali yükler uygulanmak üzere ithalat yapılabilir.
- ▶ İthal lisansı kapsamındaki ithalatın doğrudan ithal lisansı sahibi firma tarafından yapılması zorunludur. İthal lisansı üçüncü kişilere devredilemez.
- ▶ Bildirimde yer alan belge numarası ve belge tarihi yükümlü tarafından beyannamenin 44 nolu kutusunda "Belge Referans No" ve "Belge Tarihi" alanlarında beyan edilir.

Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

6. Venezuela Cumhuriyeti menşeli bazı ürünler için İthalat Rejimi Kararı eki listelerdeki oranlarda değişiklik yapıldı.

21 Ağustos 2020 tarihli Resmî Gazete'de 20 Aralık 1995 tarihli 95/7606 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan ithalat rejimi kararına ekli I sayılı listede yer alan maddelerden EK 1'de gümrük tarife istatistik pozisyonları (GTİP) belirtilenlerin Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti menşeli olanlarının ithalatında karşılarında gösterilen gümrük vergisi oranları uygulanır.

Aynı Karar'a ekli II sayılı listede yer alan maddelerin, EK II'de GTİP'leri belirtilenler hariç olmak üzere, Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti menşeli olanlarının ithalatında karşılarında gösterilen gümrük vergi oranı uygulanır.

Aynı Karar'a ekli III sayılı listede yer alan maddelerden EK III'te GTİP'leri belirtilenlerin Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti olanlarının ithalatında karşılarında gösterilen gümrük vergi oranı ve toplu konut fonu uygulanır.

Aynı Karar'a ekli IV sayılı listede yer alan maddelerden EK IV'te GTİP'leri belirtilenlerin Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti olanlarının ithalatında karşılarında gösterilen gümrük vergi oranı ve toplu konut fonu uygulanır.

Aynı Karar'da nihai kullanım mevzuatı kapsamında ithal edilmesi halinde gümrük vergisi uygulanmayan maddelere, bu karar kapsamında da aynı amaçla ithal edilmesi halinde gümrük vergisi uygulanmaz.

Aynı Karar'a ekli I sayılı listede yer alan "Nihai Kullanım Mevzuatı Kapsamında İndirimli Gümrük Vergisi Uygulanacak Tarım Ürünleri Listesi" başlıklı EK-1'de bulunan maddelere; nihai kullanım mevzuatı kapsamında ithal edilmesi halinde uygulanan oranlar, bu karar kapsamında da aynı amaçla ithal edilmesi haline, aynı oranda uygulanır. Bu karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

7. Venezuela'dan yapılacak ithalatlarla ilgili açıklama yapıldı.

17 Mayıs 2018 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Arasındaki Ticaretin Geliştirilmesi Anlaşması"nın (TGA) onaylanması hakkında Karar 1 Haziran 2020 tarihli mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanmış,

21 Ağustos 2020 tarihinde yürürlüğe giren TGA kapsamı ticarete geçerli olacak tercihli vergi oranları İthalat Rejim Kararına ek olarak yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararıyla Resmî Gazete'de ilan edilmişti.

Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 20.08.2020 / 56709365 tarih sayılı yazıda, yukarıda bahsedilen anlaşmanın (TGA), menşe kurallarının uygulanmasına ilişkin usul ve esasların tespit edilmesine yönelik olarak hazırlanan "Türkiye-Venezuela Ticaretin Geliştirilmesi Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmelik Taslağı"nın da Resmî Gazete`de yayımlanmak üzere Cumhurbaşkanlığı'na sevk edildiği açıklanmıştır.

Bu kapsamda, söz konusu TGA'nın yürürlüğe girdiği 21 Ağustos 2020 tarihi ile yukarıda atıfta bulunulan Yönetmeliğin yayımlanacağı ve/veya Venezuela tarafından, menşe ispat belgelerinin onaylanmasında yetkili makamlarının bilgilerinin ve kullanılacak mühür örneklerinin Bakanlıklarına iletilmesinin ardından Bölge Müdürlüklerine bildirileceği tarih arasında gümrük idarelerinden TGA kapsamında tercihli düzenlemeden yararlanılarak ithalat gerçekleştirilmek istenmesi halinde:

- ▶ Anlaşmada öngörülen geçerli bir menşe ispat belgesi ibraz edilir ise eşyaya ilişkin kanuni vergi ile tercihli vergi arasındaki farkın teminat alınması suretiyle işlem tesis edilmesi gerektiği,
- ▶ Yönetmeliğin yayımlanmasının ve/veya Venezuela yetkili makamlarının bilgilerinin ve kullanılacak mühür örneklerinin Bölge Müdürlüklerine bildirilmesinin ardından, teminat alınmak suretiyle yapılan işlemlerin Yönetmeliğe uygunluğunun değerlendirilerek, uygun ise teminatın çözülmesi, uygun olmayan durumlarda ise irad kaydedilmesi gerektiği,

belirtilmiştir.

8. "Banka Ödeme Yükümlülüğü (BPO)" ödeme şekli 2018-32/48 sayılı Tebliğ'den çıkartıldı.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2020-32/58), 28 Ağustos 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlandı.

Bu değişiklikle 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in "İhracat Bedellerinin Yurda Getirilmesi" başlıklı 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasının (ğ) bendi (Banka Ödeme Yükümlülüğü (BPO)) yürürlükten kaldırılmıştır.

Söz konusu maddede sayılan ödeme şekillerine, Banka Ödeme Yükümlülüğü (BPO) 31.12.2019 tarihli değişiklikle eklenmişti.

Bu Tebliğ yayımı tarihinde (28.08.2020) yürürlüğe girer. İşbu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanlığı yürütmektedir.

9. Kolonya ve dezenfektan üretiminde kullanılan dökme etil alkol için uygulanan Nihai Kullanım uygulaması kaldırıldı.

31 Ağustos 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2914 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile ithalat rejimi kararı ekinde yer alan Nihai Kullanım Mevzuatı Kapsamında İndirimli Gümrük Vergisi Uygulanacak Tarım Ürünleri Listesi (EK-1)'nden aşağıda yer alan ürün çıkarılmıştır. Bahse konu ürüne ilişkin gümrük vergisi 25 Mart 2020 tarihinde yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile sifıra indirilmişti.

2207.20.00.10.13	Dökme etil alkol	Kolonya ve dezenfektan üretiminde kullanılmak üzere	0
------------------	------------------	---	---

Bu karar, yayımını izleyen 15'inci gün yürürlüğe girecektir.

Çalışma Hayatında Gündem

Dr. Hakkı Demirci

Değerli okurlarımız; geçtiğimiz ağustos ayı içerisinde iş ve sosyal güvenlik alanında yaşanan gelişmelere baktığımızda 7 ilde uygulanmakta olan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin ülke çapında uygulamaya geçmesi en önemli gelişme olarak kayda geçmiştir. Bunun dışında 7252 sayılı Kanun ile getirilen yeni SGK teşvikine dair uygulama genelgesi de yayımlanmış bulunmaktadır. Ayın son gününde ise Cumhurbaşkanı Kararı ile kısa çalışma süresi tüm sektörler için iki ay daha uzatılmıştır.

Dergimizin bu sayısında uzatılan kısa çalışma uygulaması, MUHSGK uygulamasına ilişkin özellik arz eden hususlar, SGK'nın arabuluculuk kararlarına istinaden iş akdinin feshi tarihindeki görüş değişikliği, Giresun ilinde meydana gelen sel felaketi dolayısıyla bu bölge için prim belgesi verilme ve prim borçlarının ödenmesinde getirilen esneklikler ve ihbar süresinde yıllık ücretli izin kullanımı ve buna ilişkin Yargıtay kararlarını bulabilirsiniz.

1. Kısa çalışma ödeneği iki ay daha uzatıldı.

Yeni Koronavirüs (Covid-19) nedeniyle dışsal etkilerden kaynaklanan dönemsel durumlar kapsamında zorlayıcı sebep gerekçesi ile 30.06.2020 tarihine kadar (bu tarih dahil) kısa çalışma başvurusunda bulunmuş iş yerleri için kısa çalışma ödeneği süresi önce 3 ay olarak uygulandı.

30.06.2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2706 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı (CK) ile bu süre 1 (bir) ay uzatıldı.

30.07.2020 tarih ve 280 sayılı CK ile kısa çalışma süresi 2706 sayılı Karar'da belirtilen esaslar çerçevesinde ve söz konusu Karar ile uzatılan süreden sonra başlamak üzere 1 ay daha uzatıldı.

Bu defa 31.08.2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2915 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 2706 sayılı Karar'da belirtilen esaslar çerçevesinde ve 280 sayılı Karar ile uzatılan 1 aylık süreden sonra başlamak üzere herhangi bir sektör ayrımı olmadan kısa çalışma uygulaması iki (2) ay daha uzatılmıştır.

Dolayısıyla toplamda tüm sektörler için 7 aylık bir kısa çalışma uygulaması bulunmaktadır.

2. Türkiye genelinde Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi (MUHSGK) uygulamasına geçilmesi

Bilindiği üzere daha önce Kırşehir, Bartın, Çankırı, Amasya, Eskişehir, Bursa ve Konya illerinde geçmiş dönemde farklı tarihlerde uygulanmaya başlanılan MUHSGK uygulaması ülke genelinde 01.07.2020 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Eski adıyla aylık prim ve hizmet belgeleri, yeni adıyla muhtasar ve prim hizmet beyannameleri, artık takip eden ayın en geç 23'ünde değil, 26'sında saat 23.59'a kadar e-beyanname programında paketleme yapmak suretiyle Gelir İdaresi Başkanlığı üzerinden bildirilmektedir. Temmuz ayı beyannamesi bu şekilde ülke çapında, çeşitli aksaklıklar yaşansa bile GİB üzerinden verilmiş bulunmaktadır. MUHSGK'ya ilişkin bazı hususlara burada değinilecektir.

2.1. MUHSGK ödemelerinin son günü

Muhtasar ve SGK birleşmesi, prim ve vergi borçlarının en geç hangi güne kadar ödenmesi gerektiğine dair işverenler nezdinde bazı karışıklıklara yol açabilmektedir.

Muhtasar prim ve hizmet beyannamesinden dolayı tahakkuk eden;

- ▶ SGK prim borçlarının ödenmesi için son gün, takip eden ayın son günü,
- ▶ Vergi borçlarının ödeneceği son gün ise takip eden ayın 26'sıdır.

Bu durumda temmuz ayının veki borçlarının son ödeme günü 26.08.2020 iken, prim borçlarının son ödeme günü ise 31.08.2020 olmaktadır.

2.2. Sigorta bilgileri bölümünde tescile ilişkin alınan hatalar ve düzeltimi

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin gönderilmesi sırasında iş yeri sicil sıra numarası, eski şube kod, yeni şube kod, il kodu, sigortalı T.C. kimlik numarası, sigortalı adı/soyadı, gün, kazanç gibi zorunlu alanların eksiksiz ve doğru olarak sisteme kaydedilerek gönderilmesi gerekmektedir. Söz konusu bilgilerin hatalı girilmesi halinde beyannamenin onaylanması mümkün bulunmamaktadır. Bu gibi durumlarda işverenlere hatalı girişlere ilişkin mesaj gönderilmektedir. Sıkça rastlanan;

- ▶ "Soyadı bilgileri hatalıdır."
- ▶ "Adı bilgileri hatalıdır."
- ▶ "T.C. kimlik numarası, sicil numarası bilgileri hatalıdır."

gibi sigortalının tesciline ilişkin hatalar için <https://uyg.sgk.gov.tr/SigortaliTescil/amp/loginIdap> adresinden gerekli düzeltmelerin yapılması gerekmektedir.

Eksik adres bilgisi hatasının düzeltilmesine ilişkin ise "UAVT adresi bulunamadı." şeklinde hata alan işverenlerin <https://uyg.sgk.gov.tr/isyeriadresguncelleme/Welcomedo> adresinden sisteme girip adreslerini tanımlanmaları gerekmektedir.

Adresleri UAVT sisteminde kayıtlı değilse bir defaya mahsus "Ulusal Adres Veri Tabanında iş yerinin adres bilgilerine ulaşamamıştır." kutucuğunu işaretlemeleri halinde bu uyarı mesajını almayacaklardır.

2.3. Vergi kimlik numarası ile SGK iş yeri sicil numarasının eşleştirilmesi gereği

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi verilirken sorun yaşanmaması adına vergi kimlik numarası ile prim ve hizmet bilgileri bildirilecek SGK iş yeri sicil numaralarının İnternet Vergi Dairesinde "Mükellef İşlemleri" modülünde "Mükellef Dosyası" altında yer alan "SGK 4/1-a İş Yeri Sicil Bilgileri" bölümünden kontrol edilmesi ve eksik veya hatalı olan iş yeri bilgileri için bağlı olunan Sosyal Güvenlik Merkezine başvurulması önem arz etmektedir.

2.4. E-bildirge v.2 aracılığıyla bildirge gönderilebilir mi?

E-Bildirge v.2 üzerinden sadece genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri bildirge gönderebilecektir. Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri dışında kalan işverenler, e-Bildirge v.2 üzerinden bildirge gönderemeyecek olup e-beyanname sistemi üzerinden muhtasar ve prim hizmet beyannamesi göndereceklerdir.

2.5. Geriye dönük SGK bildireleri nasıl verilecek?

2020/6 ve öncesi için geriye yönelik belgeler (tahakkuk nedeni) e-Bildirge v.2 üzerinden gönderilecektir. Ancak 2020/7 ve sonrası dönemleri için muhtasar ve prim hizmet beyannamesi kullanılacaktır. Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile gönderilen çalışanlara ilişkin geriye yönelik bilgiler, işveren intrada ilgili sosyal güvenlik merkezinin onayına düşecektir.

2.6. MUHSGK'da sigortalıya yapılan ücret ve ücret dışı ödeme toplamının SPEK üst sınırını aşması halinde bildirim

Sosyal Güvenlik Kurumuna ilişkin yapılması gereken bildirim, prime esas kazanç üst sınırına (22.072,50 TL) kadar yapılacaktır. "İlgili Döneme Ait Gelir Vergisi Matrahı" sütununa yapılan ödemenin tamamı yazılmalıdır.

2.7. SGK bildirimlerinin onayı

Beyannamenin sisteme girilmesinden sonra beyannamenin sigorta primlerine ilişkin kısmının onaylama işlemi e-beyanname sistemi üzerinden yapılmaktadır. Bu bakımdan, e-bildirge v.2 sisteminde onaylama işlemi yapılmayacak olup v.2 sisteminde beyannamenin sigorta primlerine ilişkin kısmı görüntülenebilmektedir. E-bildirge v.2 ekranı üzerinden beyannamelerin onaylanması için yeni bir çalışma olması halinde sonraki sayılarımızda sizleri bilgilendiriyor olacağız.

2.8. Kolay işverenlik uygulamasına geçen apartman yönetimleri MUHSGK beyannamesi verecek mi?

SGK kolay işverenlik uygulamasına geçen apartman yönetimlerinin MUHSGK beyannamesi göndermelerine gerek bulunmamaktadır. Bu yöntemden yararlanmak isteyen apartman yönetimleri e-bildirge şifreleri ile http://e.sgk.gov.tr/wps/portal/isveren/Ilgili+Diger+Uygulamalar/isveren_sistemi adresinden giriş yaptıktan sonra başvurularını tamamlayabilirler.

2.9. MUHSGK beyannamesinin düzenlenmesi sırasında SGK bildirimleri bölümünde gün bilgileri ne şekilde girilecektir?

Prim ödeme gün sayısı, ay/dönem içindeki çalışmaları tam olan için ay/dönemin kaç gün olduğuna bakılmaksızın (ay/dönemin 28, 29, 30 veya 31 gün olması dikkate alınmaksızın) 30 gün olarak sisteme girilmelidir.

Bazı iş günlerinde çalışılmaması ve çalışılmayan günler için ücret alınmaması halinde çalışılmayan günler ayın kaç gün sürdüğüne göre ilgili ay/dönemdeki gün sayısından çıkartılarak prim ödeme gün sayısı belirlenecektir.

3. Giresun'da prim borçlarının ödeme ve bildirim süreleri ertelendi

Giresun'da 22 Ağustos 2020 tarihinde meydana gelen sel felaketi sonucu il genelinde 22.08.2020 ile 30.11.2020 tarihleri arasında mücbir sebep hali ilan edilmiştir.

Bu nedenle Giresun il genelinde 5510 Sayılı Kanun'un 4-1(a) maddesi kapsamında sigortalı çalıştırılan özel ve kamu işverenlerinin, (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile diğer sigortalıların ve genel sağlık sigortalılarının tahakkuk etmiş ve edecek prim borçlarının ödeme süreleri ile SGK'ya vermekle

yükümlü oldukları her türlü bilgi, belge ve beyannamelerin verilme sürelerine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Söz konusu düzenlemeye göre, bahsi geçen belgeler 15.12.2020 tarihine kadar ilgili sosyal güvenlik merkezine verilmesi halinde yasal süresi içinde verilmiş sayılacaktır.

- ▶ 22.08.2020 tarihinden önce ödeme süresi dolmuş mevcut prim borçları,
- ▶ 2020 yılı temmuz, ağustos, eylül ve ekim aylarına ait prim borçları,

5510 sayılı Kanun'un 89. maddesinde belirtilen gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın 31.12.2020 tarihine (bu tarih dahil) kadar ödenebilecektir.

Ayrıca 31 Mart 2021 tarihine kadar yazılı başvuru yapılması halinde, ödeme süreleri ertelenen prim borçlarını 24 aya kadar faizsiz taksitlendirme imkânını getirilmiştir.

4. SGK'dan, arabuluculuk kararları doğrultusunda iş sözleşmesinin feshi tarihi ve APHB/MPHB kararı

İş sözleşmesi feshedilen ve feshin geçersiz olduğu iddiası ile arabulucuya başvuran sigortalı ile işveren ve arabulucu tarafından imzalanan arabuluculuk anlaşma belgesinde, işçinin işe başlatılmaması hususunda tarafların anlaşması halinde, iş sözleşmesinin fesih tarihinin arabuluculuk belgesinin imzalandığı tarih mi yoksa sigortalının işten çıkış tarihi mi olacağı hususunda SGK görüş değiştirmiş bulunmaktadır.

SGK'nın 28.02.2019 tarih ve E.3381987 sayılı genel yazısında söz konusu durum için işverenin SGK'ya aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verme yükümlülüğü bulunmamakta iken, 18.06.2020 ve E.7156781 sayı ile yayımlanan 2020/20 sayılı genelgede feshin arabuluculuk anlaşma belgesinin taraflar ve arabulucu tarafından imzalandığı tarihte geçerli olacağı ve işverenin SGK'ya aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verme yükümlülüğü bulunduğu belirtilmiştir.

5. SGK'dan 7252 sayılı Kanun kapsamında getirilen prim desteğine ilişkin Uygulama Genelgesi (2020-35) yayımlandı

7252 sayılı Kanun'la 01.08.2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, yeni bir istihdam teşviki uygulamaya koyulmuştur. 4447 sayılı kanunun geçici 26. maddesinde yer alan desteğe ilişkin detaylar aşağıdaki gibidir:

- ▶ 01.07.2020 tarihinden önce kısa çalışma başvurusunda bulunan özel sektör işverenlerine kısa çalışma ödeneğinden ve nakdi ücret desteğinden yararlanan sigortalıların iş yerindeki kısa çalışmasının sona ererek aynı iş yerinde haftalık normal çalışma sürelerine dönmeleri

halinde bu sigortalılardan dolayı 31.12.2020 tarihini geçmemek üzere kısa çalışmanın veya nakdi ücret desteğinin sona erdiği tarihi takip eden aydan itibaren üç ay süreyle, söz konusu destek/ödeme alınan ortalama gün sayısı kadar SPEK alt sınırı(2.943 TL) üzerinden hesaplanan işçi ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında prim desteği sağlanacaktır.

Not: Diğer teşviklerle bu teşvikin sigortalı bazında aynı ayda uygulanması mümkün olmadığından, hangi teşvikin avantajlı olduğu hususunda karar verebilmek için bizimle iletişim kurabilirsiniz.

6. İhbar süresinde yıllık ücretli izin kullanımı

Son dönemde çalışma hayatında köklü değişiklikler yaşanmakla birlikte bazı işçilerin kendi isteğiyle işten ayrılışları, istifaları söz konusu olmaktadır. Sıkça karşılaşılan hususlardan biri de ihbar süresi içerisinde daha evvel hak edilmiş yıllık ücretli izinlerin kullanılıp kullanılmayacağıdır. Temelde yıllık ücretli iznin ihbar süresi içinde kullanılmaması gerekmektedir beraber dikkat edilmesi gereken nokta, bu talebin hangi taraftan geldiğidir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 59. maddesinde "İşveren tarafından iş sözleşmesinin feshedilmesi halinde, ihbar süresi ve işçiye verilmesi zorunlu yeni iş arama izinleri, yıllık ücretli süreleri iç içe geçemez." hükmü bulunmaktadır. Dolayısıyla işverenler, işçilerine ihbar süresi içinde yıllık ücretli izin kullandırsa ihbar süresi eksik kullandırılmış sayılır ve ihbar tazminatının tamamını ödemek zorunda kalacaklardır.

İş sözleşmesinin işçi tarafından bildirimli bir şekilde feshi halinde, söz konusu maddedeki durumun dışına çıkmış olmakta ve işçi ihbar süresi içerisinde yıllık ücretli izin kullanmayı işverenden talep ederse bu durumun önünde herhangi bir engel gözükmemektedir. Ancak Yargıtay kararlarının birbiriyle uyuşmadığı durumlar da bulunmaktadır.

Konuyla ilgili iki ayrı Yargıtay kararını yargı köşemizde bulabilirsiniz.

Yargı Köşesi

Karar 1:

YARGITAY 9. HUKUK DAİRESİ

Esas Numarası: 2015/1506

Karar Numarası: 2016/12390

Karar Tarihi: 25.05.2016

DAVA: Davacı, kıdem ve ihbar tazminatı ile fazla çalışma ücreti, izin ücreti, iki aylık iş arama izin ücreti, hafta tatili ücreti, ücret alacağı, ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkemece, davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Hüküm süresi içinde taraflar avukatlarınca temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

A) Davacı talebinin özeti:

Davacı vekili, iş akdinin sebepsiz ve haksız olarak işveren tarafından feshedildiğini, davacının fazla çalışma yapmasına, genel tatil ve hafta tatili günlerinde çalışmasına rağmen bu çalışmaların karşılığının ödenmediğini, davacının yıllık izinlerini kullanmadığını ve kullanılmayan izin ücretlerinin ödenmediğini ileri sürerek, kıdem ve ihbar tazminatı ile fazla çalışma ücreti, izin ücreti, iki aylık iş arama izin ücreti, hafta tatili ücreti, ulusal bayram ve genel tatil ücreti, ücret alacaklarını talep etmiştir.

B) Davalı cevabının özeti:

Davalı vekili, iş akdinin davacının devamsızlık yapması nedeniyle işveren tarafından haklı olarak feshedildiğini, talep edilen alacakların zamanaşımına uğradığını, davacının tüm haklarının eksiksiz ödendiğini savunarak, davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

C) Yerel mahkeme kararının özeti ve yargılama süreci:

Mahkemece, toplanan kanıtlar ve bilirkişi raporuna dayanılarak, iş akdinin işveren tarafından haksız olarak feshedildiği gerekçesiyle, davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. Bu bağlamda, kıdem ve ihbar tazminatı ile izin ücreti ve genel tatil ücreti taleplerinin rapor doğrultusunda kabul ya da kısmen kabulüne karar verilmiş diğer talepler ise reddedilmiştir.

D) Temyiz:

Kararı taraf vekilleri temyiz etmiştir.

E) Gerekçe:

1- Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, tarafların aşağıdaki bentlerin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2- Taraflar arasındaki uyuşmazlık, izin ücretinin doğru hesaplanıp hesaplanmadığı noktasında toplanmaktadır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 59. maddesinde, iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde, işçiye kullandırılmayan yıllık izin sürelerine ait ücretlerin son ücret üzerinden ödeneceği hükme bağlanmıştır. Yıllık izin hakkının ücrete dönüşmesi için iş sözleşmesinin feshi şarttır. Bu noktada, sözleşmenin sona erme şeklinin ve haklı nedene dayanıp dayanmadığının önemi bulunmamaktadır.

İşçinin işe iade davası açması durumunda, izin ücretinin talep edilip edilemeyeceği davanın sonucuna göre belirlenmelidir. Gerçekten işçinin dava sonucu işe başlatılması durumunda, önceki fesih ortadan kalkmış olmakla ve iş ilişkisi devam ettiğinde 4857 sayılı Yasa'nın 59. maddesi uyarınca izin ücreti istenemez. İşçinin işe başvurusuna rağmen yasal bir aylık işe başlatma süresi içinde işe alınmaması halinde ise işe başlatmama anı fesih tarihi olarak kabul edildiğinden, izin alacağı bu tarihte muaccel olur.

Yıllık izinlerin kullandırıldığı noktasında ispat yükü işverene aittir. İşveren yıllık izinlerin kullandırıldığını imzalı izin defteri veya eşdeğer bir belge ile kanıtlamalıdır. Bu konuda ispat yükü üzerinde olan işveren, işçiye yemin teklif edebilir.

Akdin feshi halinde kullanılmayan yıllık izin sürelerine ait ücret, işçinin kendisine veya hak sahiplerine ödenir. Böylece, iş sözleşmesinin feshinde kullanılmayan yıllık ücretli izin hakkı izin alacağına dönüşür. Bu nedenle zamanaşımı da iş sözleşmesinin feshinden itibaren işlemeye başlar.

4857 sayılı Kanun'un 54. maddesinde, yıllık ücretli izine hak kazanmak için gerekli sürenin hesabında, işçinin aynı işverenin bir veya çeşitli işyerlerinde çalıştığı sürelerin birleştirilerek göz önüne alınacağı hükme bağlanmıştır. Bu durumda, işçinin daha önce aynı işverenin bir ya da değişik işyerlerinde geçen hizmetlerinin yıllık izne hak kazanma ve izin süreleri

hesabı yönlerinden dikkate alınması gerekir. Kamu kurum ve kuruluşlarında geçen hizmetlerin de aynı gerekçeyle izin hesabı yönünden birleştirilmesi zorunludur. Bununla birlikte, işçiye önceki feshe bağlı olarak kullanmadığı izin ücretleri tam olarak ödenmişse, bu dönemin sonraki çalışma sürelerine eklenerek izin hesabı mümkün değildir. Önceki çalışma döneminde izin kullandırılmak veya fesihte karşılığı ödenmek suretiyle tasfiye edilmeyen çalışma süreleri, aynı işverenin bir ya da değişik işyerlerindeki çalışmalara eklenir. İşçinin aralıklı olarak aynı işverene ait işyerinde çalışması halinde, önceki dönemin kıdem tazminatı ödenerek feshedilmiş olması, izin yönünden sürelerin birleştirilmesine engel oluşturmaz. Yine, önceki çalışılan sürede bir yılı doldurmadığı için izne hak kazanılmayan süreler de işçinin aynı işverene ait iş yeri ya da işyerlerindeki sonraki çalışmalarına eklenerek yıllık izin hakkı belirlenmelidir. Yıllık izin, özde bir dinlenme hakkı olup, aralıklı çalışmalarda önceki dönem zamanaşımına uğramaz.

İş sözleşmesinin işverence feshedilmesi halinde, 4857 sayılı Kanun'un 17. maddesinde belirtilen yasal ya da arttırılmış bildirim öneleri ile 27. madde uyarınca işçiye verilmesi gereken iş arama izinleri, yıllık ücretli izin süreleri ile iç içe giremez. Kanundaki bu düzenleme karşısında, işçi tarafından ihbar öneli fesih halinde bildirim öneli ile yıllık izin süresinin iç içe girebileceği kabul edilmelidir.

Kanunda, iş sözleşmesinin feshinde ödenmesi gereken izin ücreti için kesin bir ödeme günü belirlenmiş değildir. Yasada, sözleşmenin feshi anı yıllık ücretli izin hakkının ücrete dönüşmesi, bir başka anlatımla izin ücretine hak kazanma zamanı olarak kabul edilmiştir. İş sözleşmesinin feshedildiği tarihte izin ücreti muaccel olur, ancak faiz başlangıcı bakımından işverenin ayrıca temerrüde düşürülmesi gerekir.

Dairemizce, iş sözleşmesinin feshinde ödenmesi gereken izin ücreti, geniş anlamda ücret içinde değerlendirilmemiş ve İş Kanunu'nun 34. maddesinde sözü edilen bankalarca mevduata uygulanan en yüksek faize karar verilemeyeceği kabul edilmiştir (Yargıtay 9.HD. 24.10.2008 gün 2007/30158 E, 2008/28418 K.). Bu itibarla, izin ücreti için yasal faiz uygulanmalıdır.

Sözleşmenin feshi üzerine ödenmesi gereken izin ücretinden taktiri indirim yapılması doğru değildir.

İşe iade davası sonunda işçinin işe başlatılmadığı tarihte iş sözleşmesi feshedilmiş sayıldığından, izin ücreti hesabında işçinin işe başlatılmadığı tarihte alması gereken ücret dikkate alınmalıdır.

İşverenin işçiyi işe başlatması durumunda, iş ilişkisi kesintisiz devam ettiğinden, kullandırılmayan izin ücretine de hak kazanılması söz konusu olmaz. Daha önce işçiye kullandırılmayan izinler karşılığı olarak ödenmiş olan izin ücretleri de işverence geri istenebilir. 4857 sayılı Yasa'nın 53. maddesinde işçinin yıllık ücretli izin hakkından vazgeçemeyeceği kurala bağlandığına göre, işçinin daha önce ödenen izin ücretinin, işe iade sonunda işçinin işe başlaması halinde işçinin kullanmadığı izin hakkına sayılması da doğru olmaz.

Yıllık izin hakkı Anayasal temeli olan bir dinlenme hakkı olup, işçinin iş sözleşmesinin devamı sırasında ücrete dönüşmez ve bu haktan vazgeçilemez. İşçinin iş sözleşmesinin devamı süresinde kullanmadığı yıllık izinlere ait ücreti istemesi mümkün değildir.

Bu nedenle, işçinin iş sözleşmesinin devamı sırasında izin hakkının bulunduğu tespitini istemesinde hukuki menfaati vardır.

Somut uyuşmazlıkta, mahkemece hükme esas alınan bilirkişi raporunda, izin ücreti iki seçeneğe hesaplanmıştır. Birinci seçenekte, hak kazanılan yıllık izin süresinden hiçbir mahsup yapılmadan hesaplama yapılmış ikinci seçenekte ise davacının hizmet süresi boyunca devamsızlık tutanakları ile işe gelmediği, devamsızlık yaptığı günler toplanarak, hak kazanılan yıllık izin süresinden mahsup edilerek hesaplama yapılmış, mahkemece ikinci seçenekteki hesaplama itibarıyla izin ücreti hüküm altına alınmıştır.

Yine hükme esas alınan bilirkişi raporunda, davacının davaya karşı ileri sürdüğü zamanaşımı defî gözetilerek davacının hizmet süresinin son beş yılına ait izin ücretleri hesaplanmıştır.

Dosyanın incelenmesinde, davanın 21.02.2013 tarihinde açıldığı ve iş akdinin 09.02.2013 tarihinde feshedildiği anlaşılmıştır. Fesih tarihi itibarıyla izin ücreti 10 yıllık zamanaşımına tabidir.

Öncelikle, izin ücreti feshe bağlı bir hak olup, iş akdinin feshedildiği tarih itibarıyla muaccel hale gelmektedir. Dolayısıyla, zamanaşımı süresinin başlangıç tarihi fesih tarihidir. Bilirkişi izin ücretinin 5 yıllık zamanaşımına tabi olduğunu belirtmiştir ki hatalıdır. Yukarıda da belirtildiği üzere fesih tarihi itibarıyla izin ücreti alacağı 10 yıllık zamanaşımına tabidir. Bir an için izin ücretinin bilirkişi raporunda belirtildiği gibi 5 yıllık zamanaşımına tabi olduğu kabul edilse bile yapılan hesaplama hatalıdır. Zira, fesihle birlikte muaccel hale gelen izin ücretinin zamanaşımına uğrayabilmesi için fesih tarihi ile dava tarihi arasında 5 yıllık bir sürenin geçmiş olması gerekir. Eğer fesih tarihi ile dava tarihi arasında 5 yıllık bir süre geçmemiş ise işçi hizmet süresi boyunca kullanmadığı ve ücretleri de ödenmeyen tüm yıllık izinlerin ücretini talep edebilir. Raporda yapıldığı üzere, fesih tarihinden 5 yıl geriye gidilerek, 5 yıldan önce doğmuş bulunan izin ücretinin zamanaşımına uğradığının kabulü hatalıdır. Bir kez daha ifade etmekte fayda var, davanın fesih tarihinden itibaren 5 yıllık bir süre içerisinde açılmış olması kaydıyla, davacı tüm hizmet süresi boyunca hak kazandığı izin ücretlerini talep edebilecektir.

Öte yandan, mahkemece bilirkişi raporundaki ikinci seçenekte yapılan hesaplama itibarıyla de hatalıdır. Çünkü, işçinin yıllık izinlerini kullandığını veya kullandırılmayan izin ücretlerinin ödendiğini işveren yazılı delil ile ispat etmek zorundadır. İşçiye çeşitli sebeplerle mazeret izni adı altında verilen izinlerin yıllık izinden mahsup edilmesi mümkün değildir. Yine işçinin devamsızlık tutanaklarında görünen işe gelmediği günlerin yıllık izinden düşülmesi İş Kanunu'na aykırıdır.

Yapılması gereken, davacının tüm hizmet süresi nazara alınarak hak kazandığı yıllık izin süresinin ve bu süre üzerinden izin ücretinin hesaplanması için bilirkişiden denetime elverişli yeni bir rapor aldırarak ve sonucuna göre talep hakkında bir karar vermektir.

Hatalı bilirkişi raporuna itibarla, izin ücreti talebinin yazılı şekilde kabulüne karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

3- Davacı dava dilekçesinde 1.000 TL ulusal bayram ve genel tatil ücreti talep etmiş, ıslah ile bu miktarı arttırmamıştır. Dolayısıyla, taleple bağlılık kuralı gereği 1.000 TL ulusal bayram ve genel tatil ücretinin hüküm altına alınması gerekirken, 3.693,82 TL'nin hüküm altına alınması da hatalıdır.

F) Sonuç:

Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebeplerden dolayı BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgililere iadesine, 25.05.2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Karar 2:

YARGITAY 7. HUKUK DAİRESİ

Esas Numarası: 2015/39535

Karar Numarası: 2016/12040

Karar Tarihi: 01.06.2016

(İş Mahkemesi Sıfatıyla)

Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen hükmün, Yargıtay'ca incelenmesi taraf vekilleri tarafından istenilmekle, temyiz isteklerinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dosya incelendi, gereği görüldü:

1. Dosyadaki yazılara, hükmün Dairemizce de benimsenmiş bulunan yasal ve hukuksal gerekçeleriyle dayandığı maddi delillere ve özellikle bu delillerin takdirinde bir isabetsizlik görülmemesine göre davalının tüm, davacının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazlarının reddine,
2. Davacı, iş akdinin davalı işveren tarafından haksız şekilde feshedildiğini öne sürerek kıdem ve ihbar tazminatının davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı, davanın reddi gerektiğini savunmuştur.

Mahkemece, davacının 3 yıldan fazla kıdemi olduğu, bu nedenle ihbar süresinin 8 hafta olduğu, fesih ihbarını içerir "ihbar tebligatıdır" başlıklı ihtarnamenin 22.08.2013 tarihinde düzenlendiği, davacıya verilen 8 haftalık ihbar öneli süresinin 16.10.2013 tarihinde dolacağı, davacının işten ayrılma tarihinin de 16.10.2013 tarihi olduğu, davacının 2013 yılı Ekim ayında dahi izin kullandığı, tüm belgeler birlikte değerlendirildiğinde ihbar öneline ilişkin yasal sürenin davalı işveren tarafından kullandırıldığı ve ihbar süresinin sonunda iş akdinin feshedildiği gerekçesiyle ihbar tazminatı talebinin reddi ile davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

4857 sayılı İş Kanununun 59.maddesinin 2.fıkrasına göre işveren tarafından iş sözleşmesinin feshedilmesi halinde 17. maddede belirtilen bildirim süresiyle, 27. madde gereğince işçiye verilmesi zorunlu yeni iş arama izinleri yıllık ücretli izin süreleri ile iç içe giremez.

Davacıya işverence 22.08.2013 tarihinde ihbar öneli verilerek sözleşmesinin 16.10.2013 tarihinde sona ereceği bildirilmiştir. Ancak işveren diğer taraftan davacıya ihbar önelinin içine denk gelecek şekilde 05.09.2013-18.09.2013 tarihleri arasında yıllık izin kullandırmıştır. Yıllık izin ile ihbar öneli

iç içe geemeyeceğinden yıllık izin ihbar önelinden önce kullandırılması asıl olup hiçbir şekilde ihbar öneli ile yıllık izin i ie girmemelidir. Yıllık izin ile ihbar önelinin i ie girmesi yıllık izni değil ihbar önelini geçersiz kılar. Davalının ihbar önelinin bir kısmında yıllık izin kullandırması nedeniyle ihbar önelinin bölünmezliği ilkesi ihlal edildiğinden ihbar tazminatı talebinin kabulü gerekirken reddine karar verilmesi hatalı olup, kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı nedenle **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde davacıya iadesine, aşıağıda yazılı temyiz harcının davalıya yükletilmesine, 01.06.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Trump ve Biden vergi politikalarıyla da yarışıyor

ABD'de 3 Kasım'da yapılacak başkanlık seçimleri yaklaşırken; kazananı, on binlerce kişinin ölümüne ve milyonlarca Amerikalının işini kaybetmesine neden olan koronavirüs salgını ve ekonomik sonuçları belirleyecek gibi görünüyor.

Cumhuriyetçi Parti'nin adayı Başkan Donald Trump ile Demokrat Parti'nin adayı ve Obama döneminin Başkan Yardımcısı Joe Biden arasında geçecek olan yarış öncesinde, her seçimde olduğu gibi ekonomi başlığı öne çıkıyor. Adayların seçim manifestolarında yer alan ekonominin normalleşmesi, vergilendirme, asgari ücret artışı ve ticaret alanında izlenecek politikalar, seçmenin radarında ilk sıralarda.

Anketlere göre Biden önde, ancak bu seçim döneminde koronavirüs ve etkileri nedeniyle normal bir seçim dönemine kıyasla çok daha fazla belirsizlik söz konusu ve bu nedenle anket sonuçlarına ihtiyatlı yaklaşmak gerekiyor. Ayrıca seçime daha iki ay var ve siyaset analistlerine göre içinde Trump'ın olduğu bir yarışta işler çok hızlı bir şekilde değişebilir.

Daha önce 1988 ve 2008'de de başkanlığa aday olan 77 yaşındaki Biden, izleyeceği vergi politikalarına özel henüz resmî bir plan açıklamadı. Ancak iklim değişikliği, altyapı, sağlık hizmetleri, eğitim ve AR-GE gibi alanlarda yapılacak harcamalardan söz ederken vergi konusunda da önemli ipuçları verdi ve bunların büyük bölümü, yüksek gelirli birey ve işletmelerin daha fazla vergilendirilmesine odaklanıyor.

Biden, varlıklı kesimin daha fazla vergilendirilmesinden yana

Biden, 2017 sonundaki vergi reformuyla yapılan gelir vergisi indiriminin, 400.000 doların üzerinde kazananlarla ilgili hükmünü geri çekmek ve halen yüzde 37 olan en üst gelir dilimine ilişkin oranı, daha önceki yüzde 39,6 seviyesine yükseltmek istiyor.

Biden'in bir diğer vergi artırımı planı da sermaye kazançlarına yönelik. Halen yüzde 23,8 olan oranı, 1 milyon doların üzerinde kazananlar için standart gelir vergisi oranına paralel hale getirmekten yana olan Biden kurumlar vergisi oranını da yüzde 21'den yüzde 28'e çıkarmayı planlıyor. Kurumlar vergisi oranı Trump başkan seçildikten bir süre sonra yüzde 35'ten yüzde 21'e düşürülmüştü.

Başkan Trump'ın da henüz detaylı bir vergi planı bulunmuyor, ancak sermaye kazançlarına uygulanan vergi oranında ve orta sınıfın vergi yükümlülüklerinde indirime gidilebileceğine işaret eden açıklamaları zaman zaman birbirleriyle çelişiyor. Trump birkaç hafta önce yaptığı bir açıklamada, sermaye kazançlarını enflasyona endeksleyerek vergilerde indirime gidilebileceğini ciddi şekilde değerlendirdiklerini belirtmişti, ancak varlıklı kesimi heyecanlandıran bu sözlerinden kısa süre sonra geri adım attı.

Trump'ın, üretim faaliyetlerini Çin'den ABD'ye taşıyan şirketlere vergi indirimi yapılacağı yönünde çeşitli açıklamaları da bulunuyor.

S. Arabistan ve Almanya'nın KDV oran değişiklikleri enflasyona yansıdı

Suudi Arabistan ve Almanya'da yaz aylarının başında yapılan KDV oran değişiklikleri kısa süre içerisinde enflasyon verilerine yansıdı.

Suudi Arabistan'da açıklanan son veriler enflasyon oranının yüzde 0,5'ten yüzde 6,1'e yükselerek 2012 yılından bu yana en büyük artışı kaydettiğini ortaya koydu. Suudi Arabistan, koronavirüsün ekonomide yarattığı hasar ve petrol fiyatlarında yaşanan düşüşün ardından KDV oranını üç kat artırarak 1 Temmuz'dan geçerli olmak üzere yüzde 5'ten yüzde 15 seviyesine yükseltme kararı almıştı.

Almanya'da ise salgınının ekonomiye olumsuz etkisini sınırlandırmak amacıyla KDV'nin indirilmesi enflasyonu aşağı çekerek dört yıl sonra ilk kez sıfırın altına düşmesini sağladı. Federal İstatistik Dairesinin açıkladığı verilere göre Almanya'da temmuz ayında enflasyon eksi 0,1 seviyesine geriledi.

Almanya hükümeti de koronavirüsün neden olduğu hasarın ardından ekonominin canlanması için açtığı teşvik paketi kapsamında katma değer vergisi oranlarını (KDV) düşürdü. KDV'de genel oran 1 Temmuz'dan geçerli olmak üzere altı aylık bir süre için %19'dan %16'ya, indirimli oran %7'den %5'e çekilmişti.

Ancak ekonomistler, petrol fiyatlarının yeniden yükselmeye başlamasıyla birlikte enflasyonun ağıstosta yeniden yükselişe geçebileceğini belirtiyorlar.

Almanya maliye bakanı KDV indiriminde süre uzatımına karşı

Almanya Maliye Bakanı Olaf Scholz, 1 Temmuz'da altı aylık bir süre için yürürlüğe giren KDV indirimlerinin süresinin uzatılması fikrine karşı olduğunu söyledi. Scholz, konuyla ilgili olarak yöneltilen soruyu, "KDV indirimlerinin ne zaman sona ereceğini başta söylemiştik, bu önemli" şeklinde yanıtladı.

Vergi gelirlerindeki düşüş temmuzda beklentilerin altında

Diğer taraftan, Almanya'nın temmuz ayı için açıklanan vergi gelirlerindeki düşüş verisi beklentilerin altında yer aldı. Başka bir deyişle vergi gelirlerindeki düşüş korkulduğu kadar sert olmadı. Maliye Bakanlığının açıklamasına göre, federal hükümet ve 16 eyalet hükümetinin vergi gelirleri temmuzda yıllık bazda %0,3 azalırken, ocak-temmuz dönemindeki düşüş yüzde 10 beklenirken yüzde 8 olarak gerçekleşti. Alman hükümetinin vergi geliri tahminlerini eylül ayında revize etmesi bekleniyor.

İngiliz basınına göre kısa süre içinde yeni vergi artışları gelebilir

İngiltere'nin önde gelen basın kuruluşlarında yer alan haberlerde, kısa bir süre sonra yeni vergi artışlarının açıklanabileceği ileri sürüldü. Söz konusu haberlerde Hazine yetkililerinin, rekor düzeydeki bütçe açığının aşağı çekilmesi amacıyla vergi gelirlerinin en az 20 milyar sterlin artırılması için bastırdıkları ifade ediliyor.

The Times'ın haberine göre, kurum gelirlerinden ve sermaye kazançlarından alınan verginin artırılmasının İngiltere Maliye Bakanı Rishi Sunak'ın sonbaharda açıklayacağı bütçede yer alması bekleniyor. Telegraph'a göre ise Hazine yetkililerinin üzerinde çalıştığı konular arasında gelir vergisinin yanı sıra sermaye kazancı vergilerinde ayarlama yapılması, emeklilikte sağlanan vergi avantajlarının azaltılması ve akaryakıttan alınan vergilerin artırılması yer alıyor. Kurumlar vergisi oranının yüzde 19'dan yüzde 24'e yükseltileceği yönünde iddialar söz konusu.

İngiltere'de kamu borcunun tarihinde ilk defa 2 trilyon sterlini aşmasıyla birlikte, pandemiden etkilenen ekonomiye sağlanan desteğin nasıl fonlanacağı bir süredir yoğun olarak tartışılıyor. Esasında vergi oranlarının artırılması bundan birkaç ay önce de gündeme gelmiş, ancak istihdamın korunması ve piyasaların canlandırılması amacıyla turizm ve konaklamada geçici KDV indirimine gidilmiş, konut sektörüne destek olunması için de damga vergisi alınan eşik yükseltilmişti.

Sirküler indeks

No	Tarih	Konu
89	31.08.2020	Özel okul ve üniversitelerde 01.09.2020-30.06.2021 döneminde verilen eğitim ve öğretim hizmetlerinde KDV oranı %1'e düşürüldü.
88	31.08.2020	Bazı binek otomobillerinin ÖTV oranları ile ÖTV oranlarına esas ÖTV matrahları yükseltildi.
87	24.08.2020	Yatırımlara Devlet Yardımları Hakkında Karar'da bazı değişiklikler yapıldı.
86	14.08.2020	Transfer fiyatlandırması belgelendirme yükümlülüğü kapsamında "Ülke Bazlı Rapor" hazırlanması.
85	08.08.2020	Finansal kuruluş faaliyetlerinden en az birini yapan yurt dışında mukim kuruluşlara yapılan kambiyo satışlarında BSMV oranı yüzde sıfır olarak belirlendi.
84	01.08.2020	2020 yılı sonuna kadar geçerli olmak üzere bazı hizmetlerde KDV oranı yüzde 8 ve yüzde 1'e düşürüldü.
83	01.08.2020	Gayrimenkul kiralamalarındaki vergi tevkifatı oranı 2020 yılı sonuna kadar yüzde 10'a düşürüldü.
82	30.07.2020	"İzaha davet" uygulamasının usul ve esasları yeniden belirlendi.
81	06.07.2020	Gelir vergisinden istisna yurt içi ve yurt dışı gündelik tutarları (01.07.2020-31.12.2020).
80	06.07.2020	Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı ve çocuk yardımı tutarları (01.07.2020-31.12.2020).
79	03.07.2020	2020 yılında mali tatil 1-20 Temmuz tarihleri arasında uygulanacaktır.
78	29.06.2020	Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar'da bazı değişiklikler yapıldı.
77	15.06.2020	Vergi Usul Kanunu uyarınca yapılan reeskont işlemlerinde kullanılan oran %10 olarak belirlendi.
76	11.06.2020	15 Milyon ABD doları ve üzerinde döviz kredisi bulunan kurumların TCMB'ye bildirim yükümlülüğü haftalık olacak şekilde değiştirildi.
75	10.06.2020	ABD Ticaret Temsilciliği, belirli ülkeler tarafından kabul edilen (veya hazırlık aşamasında olan) dijital hizmet vergileriyle ilgili soruşturma başlattı.
74	03.06.2020	"Serbest (Döviz) Fonları"nın portföy kazançları üzerinden yapılan stopajın oranı sıfırdan yüzde 15'e çıkarıldı.
73	02.06.2020	65 yaş ve üstünde olan bazı mükelleflerin sokağa çıkma kısıtlamasının kaldırılmasına bağlı olarak beyan ve ödeme yükümlülüklerine ilişkin duyuru yayımlandı.
72	29.05.2020	Elektronik defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile e-Defter beratlarının yükleme süresi uzatıldı.
71	28.05.2020	Menkul kıymetlerden 2020 yılında elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine ilişkin güncellenen tablo.
70	27.05.2020	Vergiye uyumlu mükellefler için geçerli olan indirimin şartlarında 7194 sayılı Kanun'la gerçekleştirilen değişiklikler hakkında açıklamalar yapıldı.
69	27.05.2020	7194 sayılı Kanun'la Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan değişikliklere ilişkin açıklamaların yer aldığı Tebliğ yayımlandı.
68	24.05.2020	Finansman bonoları ile varlık kiralama şirketlerince ihraç edilen bir yıldan kısa vadeli kira sertifikalarından elde edilen gelirlerden yapılan stopajın oranı yüzde 15'e yükseltildi.
67	24.05.2020	Kambiyo muamelelerinde satış tutarı üzerinden hesaplanması gereken BSMV'nin oranı yüzde 1'e yükseltildi.
66	23.05.2020	GİB, Türkiye Bankalar Birliğine, bankalar tarafından gerçekleştirilen kaydi altın satışları üzerinden kambiyo muamele vergisi hesaplanması gerektiğine dair yazı gönderdi.
65	18.05.2020	Türkiye- Arjantin Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Protokolü Cumhurbaşkanı tarafından onaylandı.
64	13.05.2020	Sigara ve bazı tütün mamullerinin ÖTV oranları yeniden belirlendi.
63	12.05.2020	Geçici vergi beyannamelerinin verilme süresi 28 Mayıs 2020 Perşembe günü sonuna kadar uzatıldı.
62	11.05.2020	Salgın döneminde yarım kalan teşvik belgeli yatırımlar için ek süre verilebileceğine ilişkin Karar yayımlandı.
61	08.05.2020	Mücbir sebep döneminde KDV iade taleplerinin yerine getirilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlendi.
60	24.04.2020	Yabancı para cinsinden ödenen BES katkı payları için devlet katkısı oranı %10 olarak belirlendi.
59	22.04.2020	Türkiye-Fildişi Sahili Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Protokolü Cumhurbaşkanı tarafından onaylandı.
58	21.04.2020	Şubat ve mart aylarına ilişkin KDV beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 28 Nisan 2020 tarihine kadar uzatıldı.

Vergi Takvimi

2020 Eylül ayı mali yükümlülükler takvimi

10 Eylül 2020 Perşembe	16-31 Ağustos 2020 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
15 Eylül 2020 Salı	Ağustos 2020 dönemine ait özel tüketim vergisine tabi içecekler ve tütün mamullerine ilişkin ÖTV beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Ağustos 2020 dönemine ait dayanıklı tüketim ve diğer mallara ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Ağustos 2020 dönemine ait tescile tabi olmayan motorlu taşıt araçlarına ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Ağustos 2020 dönemine ait banka ve sigorta muameleleri vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Ağustos 2020 dönemine ait özel iletişim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Ağustos 2020 dönemine ait kaynak kullanımı destekleme fonu kesintilerinin bildirim ve ödenmesi
21 Eylül 2020 Pazartesi	Ağustos 2020 dönemi şans oyunları vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
25 Eylül 2020 Cuma	1-15 Eylül 2020 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
28 Eylül 2020 Pazartesi	Ağustos 2020 dönemine ait Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'nin (MPHB) elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Ağustos 2020 dönemine ait damga vergisinin beyanı ve ödenmesi Ağustos 2020 dönemine ait katma değer vergisinin beyanı ve ödenmesi
30 Eylül 2020 Çarşamba	Ağustos 2020 dönemine ilişkin haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi Ağustos 2020 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) elektronik olarak gönderilmesi Ağustos 2020 dönemine ilişkin sosyal güvenlik primlerinin ödenmesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi - 2020 (Ücretler)						
Gelir dilimi	Vergi oranı					
22.000 TL'ye kadar	% 15					
49.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.300 TL, fazlası	% 20					
180.000 TL'nin 49.000 TL'si için 8.700 TL, fazlası	% 27					
600.000 TL'nin 180.000 TL'si için 44.070 TL, fazlası	% 35					
600.000 TL'den fazlasının 600.000 TL'si için 191.070 TL, fazlası	% 40					
Gelir vergisi tarifesi - 2020 (Diğer gelirler)						
Gelir dilimi	Vergi oranı					
22.000 TL'ye kadar	% 15					
49.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.300 TL, fazlası	% 20					
120.000 TL'nin 49.000 TL'si için 8.700 TL, fazlası	% 27					
600.000 TL'nin 120.000 TL'si için 27.870 TL, fazlası	% 35					
600.000 TL'den fazlasının 600.000 TL'si için 195.870 TL, fazlası	% 40					
Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)						
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)					
2018	16,00					
2019	19,00					
2020	23,00					
Engellilik indirimi (2020)						
Engellilik derecesi	Tutarı (TL)					
Birinci derece engelliler için	1.400					
İkinci derece engelliler için	790					
Üçüncü derece engelliler için	350					
Asgari geçim indirimi - TL (2020)						
Eşin çalışma durumu	Çocuk sayısı					
	Yok	1	2	3	4	5 veya fazla
Çalışıyor	220,73	253,83	286,94	331,09	353,16	375,23
Çalışmıyor	264,87	297,98	331,09	375,23	375,23	375,23
Konut kira geliri istisnası						
Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)					
2018	4.400					
2019	5.400					
2020	6.600					
Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)						
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)					
2018	12.000					
2019	14.800					
2020	18.000					
Arızı kazançlara ilişkin istisna						
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)					
2018	27.000					
2019	33.000					
2020	40.000					
Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı						
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)					
01.01.2020 - 30.06.2020	6.730,15					
01.07.2020 - 31.12.2020	7.117,17					

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
01.07.2019 - 01.10.2019	2,50
02.10.2019 - 29.12.2019	2,00
30.12.2019 tarihinden itibaren	1,60
Tecil faizi oranları (Yıllık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.10.2010 - 05.09.2018	12
06.09.2018 - 24.10.2019	22
25.10.2019 tarihinden itibaren	19
Yeniden değerlendirme oranları	
Yıl	Oran (%)
2017	14,47
2018	23,73
2019	22,58
Fatura düzenleme sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2018	1.000
2019	1.200
2020	1.400

Amortisman sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2018	1.000
2019	1.200
2020	1.400
Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları	
Reeskont işlemlerinde	% 9
Avans işlemlerinde	% 10
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	% 10
Not: Bu oranlar 13.06.2020 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.	

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kağıt için)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2018	2.135.949,30
2019	2.642.810,00
2020	3.239.556,40
Damga vergisi oran ve tutarları (2020)	
Damga vergisine tabi kağıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avanslar dâhil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	68,70 TL
Gelir tablosu	32,90 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	89,10 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	119,00 TL
Katma değer vergisi beyannameleri	58,80 TL
Muhtasar ve prim hizmet beyannameleri	69,70 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2020)		
Evlâtlıklar dahil fûruğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	306.603 TL	
Fûruğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	613.582 TL	
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	7.060 TL	
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde	7.060 TL	
Vergi tarifesi (2020)		
Matrah dilim tutarları	Vergi Oranı	
	Veraset yoluyla intikal	İvazsız intikal
İlk 350.000 TL için	% 1	% 10
Sonra gelen 850.000 TL için	% 3	% 15
Sonra gelen 1.800.000 TL için	% 5	% 20
Sonra gelen 3.300.000 TL için	% 7	% 25
Matrahın 6.300.000 TL'yi aşan bölümü için	% 10	% 30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler		
Ödemeler / kesintiler	01.01.2020 - 31.12.2020 (TL)	
Brüt asgari ücret	2.943,00	
Sosyal güvenlik primi işçi payı (% 14)	412,02	
İşsizlik sigortası primi işçi payı (% 1)	29,43	
Gelir vergisi matrahı	2.501,55	
Hesaplanan gelir vergisi (% 15)	375,23	
Asgari geçim indirimi (Bekâr (-))	220,73	
Kesilecek gelir vergisi	154,50	
Damga vergisi (binde 7,59)	22,34	
Kesintiler toplamı	618,29	
Net asgari ücret	2.324,71	
Yıllık brüt asgari ücret		
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
2018	24.354,00	
2019	30.700,80	
2020	35.316,00	
Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları		
Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.01.2020-31.12.2020	2.943,00	22.072,50

Income Tax

Income tax tariffs - 2020 (Salaries)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 22.000	15 %					
For TRL 49.000; for the first TRL 22.000, TRL 3.300, for above	20 %					
For TRL 180.000; for the first TRL 49.000, TRL 8.700, for above	27 %					
For TRL 600.000; for the first TRL 180.000, TRL 44.070, for above	35 %					
For more than TRL 600.000, for TRL 600.000, TRL 191.070, for above	40 %					

Income tax tariffs - 2020 (Other income)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 22.000	15 %					
For TRL 49.000; for the first TRL 22.000, TRL 3.300, for above	20 %					
For TRL 120.000; for the first TRL 49.000, TRL 8.700, for above	27 %					
For TRL 600.000; for the first TRL 120.000, TRL 27.870, for above	35 %					
For more than TRL 600.000, for TRL 600.000, TRL 195.870, for above	40 %					

Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)	
Year	Amount (TRL)
2018	16,00
2019	19,00
2020	23,00

Disability allowance (2020)	
Degree of disablement	Amount (TRL)
For 1 st degree disabled	1.400
For 2 nd degree disabled	790
For 3 rd degree disabled	350

Minimum living allowance - TRL (2020)						
Status of spouse	Number of children					
	No	1	2	3	4	5 or more
Employed	220,73	253,83	286,94	331,09	353,16	375,23
Unemployed	264,87	297,98	331,09	375,23	375,23	375,23

Exemption for house rental income	
Year when the income is derived	Amount (TRL)
2018	4.400
2019	5.400
2020	6.600

Exemption in capital gains (Except securities)	
Year when the gain is derived	Amount (TRL)
2018	12.000
2019	14.800
2020	18.000

Exemption in incidental income	
Year when the income is derived	Amount (TRL)
2018	27.000
2019	33.000
2020	40.000

The upper limit of severance pay exempt from income tax	
Period	Amount (TRL)
01.01.2020 - 30.06.2020	6.730,15
01.07.2020 - 31.12.2020	7.117,17

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183

Delay charge and delay interest rates (Monthly)	
Period	Rate (%)
01.07.2019 - 01.10.2019	2,50
02.10.2019 - 29.12.2019	2,00
Since 30.12.2019	1,60

Deferral interest rates (Annual)	
Period	Rate (%)
21.10.2010 - 05.09.2018	12
06.09.2018 - 24.10.2019	22
Since 25.10.2019	19

Revaluation rates	
Year	Rate (%)
2017	14,47
2018	23,73
2019	22,58

Limit for issuing invoice	
Year	Amount (TRL)
2018	1.000
2019	1.200
2020	1.400

Depreciation limit	
Year	Amount (TRL)
2018	1.000
2019	1.200
2020	1.400

Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions	
In rediscount transactions	9%
In advance transactions	10%
In rediscount transactions under TPL	10%

Note: These rates are applicable to the transactions conducted as of 13.06.2020

Stamp Duty

Maximum stamp duty (For each paper)	
Year	Amount (TRL)
2018	2.135.949,30
2019	2.642.810,00
2020	3.239.556,40

Stamp duty rates and amounts (2020)	
Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9,48 per thousand
Wages (Including advances)	7,59 per thousand
Rental contracts	1,89 per thousand
Balance sheet	TRL 68,70
Income statement	TRL 32,90
Annual income tax return	TRL 89,10
Corporate tax return	TRL 119,00
Value added tax returns	TRL 58,80
Withholding and premium service returns	TRL 69,70

Inheritance and Transfer Tax

Exemptions (2020)	
For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 306.603
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 613.582
For transfers conducted without any consideration	TRL 7.060
For prizes won in competitions and lotteries held for money and property	TRL 7.060

Tax tariff (2020)		
Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 350.000	1 %	10 %
For the next TRL 850.000	3 %	15 %
For the next TRL 1.800.000	5 %	20 %
For the next TRL 3.300.000	7 %	25 %
For the tax base portion exceeding TRL 6.300.000	10 %	30 %

Minimum Wage and Social Security

Minimum wage and withholdings	
Payments / withholdings	01.01.2020 - 31.12.2020 (TRL)
Gross minimum wage	2.943,00
Social security premium employee's contribution (14 %)	412,02
Unemployment insurance premium employee's contribution (1 %)	29,43
Income tax base	2.501,55
Income tax calculated (15 %)	375,23
Minimum living allowance (Single) (-)	220,73
Income tax to be withheld	154,50
Stamp duty (7,59 per thousand)	22,34
Total withholdings	618,29
Net minimum wage	2.324,71

Annual gross minimum wage	
Year	Amount (TRL)
2018	24.354,00
2019	30.700,80
2020	35.316,00

The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium		
Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.01.2020-31.12.2020	2.943,00	22.072,50

EY Hakkında

EY bağımsız denetim, vergi, strateji, kurumsal finansman ve danışmanlık hizmetlerinde bir dünya lideridir. Anlayışımız ve kaliteli hizmetlerimiz dünya ekonomisi ve sermaye piyasalarında güvenin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. EY, güçlü yönetim ekibiyle tüm paydaş gruplarına verdiği sözleri yerine getirmekte ve bu şekilde çalışanları, müşterileri ve içinde yer aldığı diğer çevreler için daha iyi bir çalışma hayatı oluşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok, üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Kişisel Verileri Koruma Kanunu (KVKK) kapsamında; EY'nin kişisel verileri nasıl topladığı, kullandığı ve bireylerin sahip olduğu haklara dair bilgilere ey.com/tr_tr/privacy-statement adresinden ulaşabilirsiniz. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret edin.

EY'nin sunduğu vergi hizmetleri

İşleriniz gerçek potansiyellerine güçlü temeller üzerinde yapılandırılarak ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirilerek ulaşabilir. EY olarak vergi yükümlülüklerinizi sorumlu ve zamanında yerine getirmenizin önemli bir fark ortaya çıkaracağını düşünüyoruz. Bu nedenle 150'den fazla ülkedeki 59,000 vergi çalışanlarımız nerede olursanız olun ve vergi ihtiyaçlarınız ne olursa olsun kaliteli hizmet anlayışımıza duyduğumuz tereddütsüz bağlılık temelinde sizlere teknik bilgi, iş tecrübesi ve tutarlı metodolojiler sunmaktadır.

© 2020 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

ey.com/tr
vergidegundem.com
facebook.com/ErnstYoungTurkiye
instagram.com/eyturkiye
twitter.com/EY_Turkiye